

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA PREVAJALSTVO

DIPLOMSKO DELO

**SLOVENSKO IN ANGLEŠKO IZRAZJE S PODROČJA BREZDOMSTVA Z
GLOSARJEM**

Mentor: doc. dr. Donald Reindl

Avtorica: Katja Kovšca

Ljubljana, 2011

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem mentorju doc. dr. Donaldu Reindlu za vso pomoč in nasvete pri izdelavi diplomske naloge. Hvala Petru in skupnosti Betlehem, ker so ves čas verjeli vame in me spodbujali. Zahvaljujem se tudi staršem, ki so mi omogočili študij.

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	3
IZVLEČEK	4
ABSTRACT	5
SUMMARY	6
1. UVOD	9
2. TEORETIČNI DEL.....	11
2.1. Strokovni in splošni jezik	11
2.2. Terminologija.....	13
2.3. Leksikografija in terminografija	14
2.4. Vrste slovarjev s poudarkom na terminoloških.....	16
2.5. Ustaljenost/neustaljenost terminologije.....	23
3. PRAKTIČNI DEL.....	24
3.1. O dvojezičnem glosarju s področja brezdomstva.....	24
3.2. Ameriška (ZDA) in angleška angleščina (VB) v glosarju	28
3.3. Analiza angleških in slovenskih izrazov z vidika razumevanja, tvorjenja in prevajanja besedil s področja brezdomstva.....	29
3.4. Prevajanje angleških kulturno-specifičnih terminov v slovenščino.....	31
4. ZAKLJUČEK	35
5. LITERATURA.....	37
5.1. GRADIVO ZA SLOVENSKO-ANGLEŠKI GLOSAR	38
5.2. GRADIVO ZA ANGLEŠKO-SLOVENSKI GLOSAR KULTURNO-SPECIFIČNIH IZRAZOV.....	54
6. DVOJEZIČNI GLOSAR BREZDOMSTVA.....	56
6.1. NAVODILA UPORABNIKU.....	56
6.2. SLOVENSKO-ANGLEŠKI GLOSAR	58
6.3. ANGLEŠKO-SLOVENSKI GLOSAR KULTURNO-SPECIFIČNIH IZRAZOV	72
7. ANGLEŠKO-SLOVENSKI USTREZNIKI	76
8. SLOVENSKO-ANGLEŠKI USTREZNIKI	81

IZVLEČEK

Diplomsko delo obravnava izrazje s področja brezdomstva z vidika razumevanja, tvorjenja in prevajanja besedil. Ugotavlja, da v slovenskem prostoru vzporedno z vse večjim ozaveščanjem problematike brezdomstva narašča tudi potreba po strokovni literaturi in izoblikovanju strokovnega izrazja.

V prvem delu diplomskega dela je postavljena teoretična osnova za analizo strokovnega in splošnega izrazja ter obravnavo terminoloških slovarjev. V drugem delu je predstavljen glosar s področja brezdomstva ter analiza slovenskega in angleškega izrazja na tem področju. Gradivo je zajeto iz obstoječe strokovne literature ter zanesljivih spletni virov organizacij, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s problematiko brezdomstva. Neustaljena raba strokovnega izrazja in pomanjkljiva zastopanost izrazja v že obstoječih splošnih slovarjih opravičujeta potrebo po specializiranem priročniku na tem področju.

V zadnjem delu je priložen dvojezični glosar s področja brezdomstva. Vsebuje 194 gesel med katerimi prevladujejo samostalniki in samostalniške besedne zveze. Geselski članki vsebujejo slovnične informacije, razlage, tujejezične ustreznice, nekatera gesla pa so opremljena tudi s slikovnim gradivom. Poleg tega je na koncu priložen angleško-slovenski glosar kulturno-specifičnih izrazov, ki vsebuje 43 gesel. Glosar s področja brezdomstva bo služil širokemu krogu uporabnikov, ki so kakorkoli povezani s brezdomstvom, in jim pomagal rešiti jezikovne težave pri razumevanju in prevajanju terminologije.

Ključne besede: specializiran priročnik, brezdomstvo; terminologija; razumevanje, tvorjenje in prevajanje besedil

ABSTRACT

The thesis deals with specialized vocabulary on homelessness in terms of text reception, production, and translation. It draws attention to the fact that in Slovenia, along with the growing awareness of homelessness, there is also an increasing need for specialized literature and the formation of specialized vocabulary in this subject field.

The first part provides a theoretical basis for the analysis of specialized and general vocabulary and deals with specialized dictionaries. The second part deals with a glossary on homelessness and analyzes the Slovene and English terminology of the field in question. The material is based on existing specialized literature and reliable Internet sites of organizations that directly or indirectly deal with homelessness. The inconsistent use of terminology and lack of representation of specialized vocabulary in existing general dictionaries justifies the need for a specialized dictionary in this field.

The last part includes a bilingual glossary in the field of homelessness containing 194 headwords with a predominance of nouns and noun phrases. The dictionary entries provide a grammatical information and their foreign language equivalents, and some headwords are also equipped with visual material. In addition, at the end there is appended a glossary of English-Slovenian cultural-specific terms, which contains 43 glosses. The glossary on homelessness is intended for a wide range of users somehow related to homelessness and to help them to solve language problems in understanding and translating the terminology.

Key words: specialized dictionary, homelessness, terminology, text reception, production and translation

SUMMARY

Over the last decade, homelessness in Slovenia has acquired a greater presence both in the streets and in political discussion. Consequently, only in recent years have articles on this subject started to be published in newspapers and research articles. Along with the heightened awareness of this social issue there is an increasing need for the creation and development of specialized vocabulary, which in Slovenian is still in its infancy.

In my thesis I only deal with the most frequently used terms and the basic vocabulary of the subject field in question. The field of homelessness is interdisciplinary, which means that it is interrelated to other fields and subfields. The terms I included in my word list are mainly taken from the following subject fields: medical care, food services, addiction treatment, housing policy, family and relationships, social work, and social policy.

The main task of my thesis was to research and analyze Slovene and English terminology on homelessness. I gathered the material mostly from the official sites of various organizations working with the homeless. First, I collected the Slovene terms and their definitions and then I tried to find their English equivalents. During this process I encountered many translation problems and came up with certain findings. I found out that English terminology on homelessness is much more extensive and developed. In addition, many texts in Slovene are translated from English and many strategies for tackling homelessness are being adopted from other European countries. Consequently, the field relies on foreign-language sources and concepts, which leads to the creation of new Slovene designations under the influence of already existing English designations.

This is reflected in the acquisition of citation forms (e.g., *empowerment*) and loan translations in which individual components within words or compounds are translated to create new lexical items in the target language (e.g. *nastanitvena podpora* – *housing support*). Moreover, there are also cases when different designations are used for the same concept (e.g., *resettlement*, *nastanitvena podpora*), which often creates confusion among Slovene language users, especially laymen. Apart from this, Slovene-English dictionaries do not contain many specialized terms in this subject field, so translators cannot find the

equivalents they need. In addition to the equivalents, translators need information about the concept in order to use the right form when referring to specific content.

Social work is one of those fields that differ across countries and thus there are often different realities reflected in the language. This problem particularly comes to the fore in connection with degree of equivalence because sometimes it is impossible to find an equivalent with the same meaning. In many cases I had to become familiar with certain English and American circumstances that I knew nothing about in order to could find the most suitable equivalent. I also came across some English culture-specific terms that lack a Slovene-language equivalent that would approximate the meaning of the English term. In cases like this, I used various lexicographic solutions: partial equivalence (e.g., *meja socialne varnosti – minimum retained income*), paraphrase (e.g., *teenage runaway – najstniki, ki zbežijo od doma*), new phrases (*floating support – plavajoča stanovanjska podpora*), or citation forms (*couch surfing – couch surfing*).

Slovenia lacks a manual that would unify and explain the terminology on homelessness. For this reason, I decided to create a Slovene-English glossary on homelessness and an English-Slovene glossary of culture-specific terms. My entry list consists only of those terms that are not found in the most widely used Slovene-English dictionary (Grad), except the terms that are provided with a different equivalent from the one given in the dictionary.

The glossary is intended for a wide range of users, especially for laymen; that is, translators and readers that will consult the glossary for text reception, production, and translation. The encyclopedic information is consequently adapted to the encyclopedic knowledge of the layman and therefore the definitions are clear, concise, and written in general language. Special vocabulary is used only if its meaning is explained in the glossary. Furthermore, the dictionary target group is professionals with a lower degree of foreign language knowledge or competent professionals that often write articles in English.

Dictionary entries consist of headwords, foreign language equivalents, and definitions. Headwords are single words or word phrases with a predominance of nouns and noun phrases. They are provided with grammatical information, which helps the user find the right lemma. For some culture-bound terms it was impossible to find an equivalent with the same

meaning as the headword because they refer to different realities. Some culture-bound equivalents are also provided with geographical labels; for example, *denarna socialna pomoč* – *income support (VB)*, *welfare (ZDA)*, *benefit (VB)*, *pogey (Kanada, pog.)*, *state benefit (VB)*, *financial social assistance (SL)*. The glossary also contains a reverse word list in which the encyclopedic information has been omitted.

Apart from specialized expressions, the dictionary also comprises general language expressions and some informal expressions (e.g., *pogey*). Internet sources are incorporated as basic material in the preparation of the glossary, especially websites of organizations working with the homeless and research articles. Most of the material is based on a large number of comprehensive, up-to-date texts in order to provide an exemplary selection of terminology in the field in question.

This terminological work with the production of a glossary will help laymen, especially translators, as well as professionals working in the field of homelessness with the primary function of text production and translation in the field of homelessness.

1. UVOD

Brezdomstvo postaja šele v zadnjem desetletju vse bolj obravnavana tema tako na političnem kot družboslovnem področju. Z ozaveščanjem te problematike narašča potreba po strokovni literaturi, ki pa je v slovenskem prostoru precej pomanjkljiva. To je po svoje razumljivo, saj se slovenska socialna javnost šele v zadnjih letih posveča problematiki brezdomstva. To gre pripisati tudi članstvu Slovenije v Evropski uniji, ki si prizadeva za odpravo socialne izključenosti. Leto 2010 je bilo Evropsko leto boja proti socialni izključenosti, katerega ključni cilji so bili povečanje ozaveščenosti javnosti o tej problematiki in obnovitev zavezanosti EU in njenih držav članic k odpravljanju revščine in socialne izključenosti. Vzporedno s tem narašča potreba po oblikovanju in razvijanju novega izrazja na tem področju.

Kot prostovoljka v Društvu prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote, ki se ukvarja s problematiko brezdomstva, in sicer s programom Celostna pomoč brezdomcem za aktivno vključevanje v družbo, sem pri prevajanju raznih razpisov in druge dokumentacije iz slovenščine v angleščino velikokrat naletela na težave pri iskanju primernih prevodnih ustreznic določenih izrazov, saj v slovenskem prostoru ni priročnika, ki bi bil v pomoč pri prevajanju strokovnih izrazov na tem področju.

Namen moje diplomske naloge je analizirati slovensko in angleško izrazje s področja brezdomstva in prevajalske probleme, ki nastopajo predvsem pri prevajanju kulturno-specifičnega izrazja, ter preveriti, ali je v slovenskem prostoru terminologija na tem področju ustaljena in v kolikšni meri se je ustalila raba tujih strokovnih izrazov. Poleg tega sem se odločila izdelati dvojezični glosar, glede na to, da v Sloveniji nimamo priročnika, ki bi na enem mestu zajemal strokovno izrazje s področja brezdomstva.

Specializiran glosar s področja brezdomstva bo služil prevajalcem, bralcem tuje literature na tem področju, ter strokovnjakom. Glede na to, da je ciljna skupina uporabnikov glosarja precej raznolika sem se odločila, da bom glosar izdelala na osnovi dvojezičnega specializiranega slovarja, ki poleg ustreznih in jezikoslovnih informacij vsebuje tudi enciklopedične informacije. Glosar bo tako služil kot pomoč pri razumevanju, tvorjenju in prevajanju besedil s področja brezdomstva.

Pri izdelavi glosarja sem slovenske iztočnice skušala zajemati iz slovenske literature in ne iz prevedene. Prav tako sem kot vire za angleške ustreznice uporabila le angleško literaturo oziroma spletne strani iz izključno angleško govorečega območja. Tako slovenske iztočnice kot angleške ustreznice sem iskala predvsem na spletnih straneh organizacij, ki delujejo na področju brezdomstva ter v strokovni, nekaj pa tudi v leposlovni literaturi. Glosar sem pretvorila tudi v jezikovno smer angleščina-slovenščina, ki bo v pomoč tako prevajalcem kot tudi bralcem angleške literature.

Diplomsko delo je razdeljeno na teoretičen in praktičen del, na koncu pa je priložen glosar. Teoretičen del obravnava razlike med strokovnim in splošnim jezikom, različne vede, ki se ukvarjajo s specifičnim izrazjem, vrste slovarjev s poudarkom na terminoloških in njihove značilnosti. Osredotočila sem se tudi na kulturno-specifične slovarje ter na problematiko ustaljenosti terminologije na področju brezdomstva. V praktičnem delu sledi potek izdelave glosarja od uvrstitve, uporabnikov, zbiranja gradiva, funkcije, tipologije gesel in ustreznice, do obravnave angleškega in ameriškega izrazja v glosarju. Poleg tega sem analizirala angleško in slovensko izrazje z vidika razumevanja, tvorjenja in prevajanja besedil s področja brezdomstva ter prikazala prevajalske probleme pri prevajanju angleških specifičnih terminov. V zadnjem delu pa je priložen glosar s področja brezdomstva.

Pred začetkom izdelave pričujočega diplomskega dela sem sklepala, da se bom soočala z različnimi prevajalskimi težavami, predvsem na področju kulturno-specifičnega izrazja. Poleg tega sem predpostavila, da bom zasledila več možnih poimenovanj, zlasti v angleščini, saj je na to temo veliko več literature v angleškem jeziku ter da bom našla večino slovenske literature v tej stroki prevedene iz angleščine in bo posledično veliko tujega strokovnega izrazja.

2. TEORETIČNI DEL

2.1. Strokovni in splošni jezik

Čeprav obstaja kar nekaj vidnih lastnosti, s katerimi razlikujemo strokovni jezik od splošnega, velikokrat ni enostavno in nedvoumno ločiti terminov od besed, saj se del splošnega besedišča prekriva s strokovnim. Do najbolj vidnih razlikovanj med splošnim in strokovnim jezikom prihaja na področju besedišča. Izrazi, ki se uporabljajo v splošnem jeziku, so razumljivi večini uporabnikov jezika, medtem ko je izrazje, ki se uporablja v strokovnih besedilih, razumljivo le skupini ljudi, ki deluje na določenem strokovnem področju in ima zato potrebno raven predznanja o določeni tematiki.

Splošen jezik je razpoznaven tudi po svoji izvornosti in raznolikosti za razliko od strokovnega jezika, pri katerem je pomembna predvsem jasna in natančna opredelitev pojmov ter čustvena nezaznamovanost. Strokovni jezik naj ne bi vseboval polisemije, temveč le homonimijo. Termini naj bi bile torej besede z enim samim pomenom in za vsak pojem naj bi se uporabljal en sam izraz. Tudi sinonimov naj bi bilo čim manj. Vemo pa, da je enopomenskost in nevariantnost strokovnih izrazov le ideal, h kateremu stremi terminološko delo. Termin je velikokrat samo eden od pomenov večpomenskega izraza, raba strokovnega izrazja pa velikokrat ni ustaljena in tako prihaja do različnih poimenovanj istih pojmov (glej str. 23).

Iz pragmatičnega vidika se besede in termini razlikujejo glede na njihove uporabnike, situacije v katerih se uporabljajo, teme, ki jih obravnavajo in vrsto diskurza, v katerem se navadno pojavljajo. Besede se torej uporabljajo v različnih situacijah v vsakdanjem življenju, medtem ko je uporaba terminov omejena na strokovne panoge, predvsem na področju tehnike in znanosti (Cabré 1992: 36).

Gabrovšek v članku »When Language Dictionaries No Longer Suffice: The Field Dictionary« piše, da so za specifično izrazje, še posebej v znanstvenem in tehničnem jeziku, značilne določene razpoznavne lastnosti: večinoma so samostalniki in samostalniške zveze; v nestrokovnem diskurzu se navadno ne pojavljajo; so enopomenski in zato neodvisni od sobesedila; v večini primerov niso rabljeni ekspresivno; imajo grške in latinske korene.

Vintar (2008: 14) pravi, da kljub temu da vseh človeških dejavnosti ne moremo uvrščati med stroke, pa vseeno uporabljajo svojo terminologijo ali svoj žargon. Torej, ko govorimo o specializiranem izrazju ni nujno, da gre za obravnavo neke tehnične stroke določene znanosti. Poleg tega termini niso nujno le samostalniki in samostalniške zveze, saj med njimi najdemo tudi glagole, pridevnike in prislove. Strokovno izrazje v besedilu prepoznamo predvsem po značilnostih besedila, okoliščinah v katerih nastane in po besedilnem okolju izraza (Vintar 2008: 18).

Cabré (1998: 58) navaja, da je jezik sestavljen iz podkodov, ki jih govorci uporabljajo glede na svoje izrazne potrebe in naravo komunikacije. Kljub tej raznolikosti pa imajo vsi jeziki skupen nabor enot in pravil, ki jih poznajo vsi govorci. Ta nabor naj bi sestavljal splošni jezik, enote splošnega jezika pa se uporabljajo večinoma v nezaznamovanih situacijah, medtem ko se strokovni jezik uporablja v posebnih situacijah, ki jih zaznamuje področje rabe, vrsta uporabnika, okolje, v katerem nastopi sporazumevanje itd.

Bergenholtz in Tarp (1995: 16) namesto med splošnim in strokovnim jezikom razlikujeta med tako imenovanim jezikom za splošne namene (*language for general purposes*) in jezikom za specifične namene (*language for special purposes*). Mnogi jezikoslovci so različnih mnenj o razmerju med njima. Za nekatere je jezik za splošne namene sinonim za standardni jezik, medtem ko se vsi jeziki za specifične namene uvrščajo med sestavine jezika za splošne namene. Drugi so ravno nasprotnega mnenja, in sicer trdijo, da je celotno izrazje splošnega jezika prisotno v jeziku za specifične namene in je tako jezik za splošne namene podskupina jezika za specifične namene. Z vidika komunikacije se razlikujeta glede na to, v kakšnih situacijah sta rabljena. Jezik za specifične namene uporabljajo izključno strokovnjaki, da se lahko učinkovito sporazumevajo glede na raven njihovega znanja, medtem ko je splošni jezik namenjen sporazumevanju v vsakdanjem življenju.

Primer, pri katerem je razvidno, kako se del splošnega besedišča prekriva s strokovnim, je izraz *terensko delo*, ki v splošnem jeziku označuje *delo, ki se izvaja na določenem terenu*, medtem ko je na področju brezdomstva izraz strokoven, saj poimenuje *delo na terenu, kjer se zbirajo brezdomci, odvisniki in ostale ranljive skupine z namenom, da se jim omogoči dostop do osnovnih virov pomoči*. V takšnem primeru je strokovnost oziroma nestrokovnost izraza odvisna od besedilnega okolja, v katerem se pojavi. Za prevajalca, ki ni strokovno

podučen, je prepoznavanje specifičnosti izraza, ki je prav tako del splošnega jezika, zahtevna naloga. Tako lahko na področju brezdomstva termin *terensko delo* hitro spregleda in ga prevede z ustreznico *fieldwork* namesto z *outreach work*. Po drugi strani pa prevajalec lahko slutiti, da ima izraz specifičen pomen, vendar v splošnem dvojezičnem slovarju ne najde prave ustreznice, medtem ko specializiranega dvojezičnega slovarja, ki bi zajemal terminologijo področja brezdomstva, ni na voljo.

2.2. Terminologija

Terminologija lahko označuje strokovno ali specializirano izrazje določenega področja, lahko pa se nanaša na terminološko vedo kot vejo jezikoslovja, ki se ukvarja s preučevanjem in zbiranjem specializiranega izrazja določenega strokovnega področja ter poimenovanjem pojmov določene stroke.

Terminologija je veda z lastnimi terminološkimi načeli (terminološka teorija) in z lastnimi uporabnimi nameni (izdelava leksikonov, glosarjev, slovarjev in s standardizacijo poimenovanj), kljub temu da nekateri strokovnjaki oporekajo njeni avtonomnosti, ker je njen obstoj dejansko odvisen od drugih strok. Terminologija je torej interdisciplinarna raziskovalna panoga, saj predstavlja stičišče jezikoslovja in drugih panog, iz katerih črpa izrazje (Cabré 1992: 32).

Glavni uporabniki terminologije so strokovnjaki v posameznih strokah, saj je za njih terminologija glavno sredstvo komunikacije in pomembna sestavina pri pojmovanju pojmov določene tematike. Strokovnjaki se poslužujejo terminologije ne glede na to, ali termin ustreza določenemu jezikovnemu sistemu, saj je v njihovem interesu predvsem potreba po dobri komunikaciji. Medtem ko terminološki posredniki, med katere sodijo prevajalci in tolmači, potrebujejo terminologijo, da omogočijo lažjo in učinkovito komunikacijo med govorce različnih jezikov. Prevajalci pri svojem delu potrebujejo glosarje in specializirane slovarje, ki so jim v pomoč pri razumevanju in prevajanju strokovnih besedil (Cabré 1992: 11–12).

Jezik, ki ga ne moremo uporabiti v vseh komunikacijskih vrstah je obsojen na izginotje, jezika pa ne moremo uporabljati v vseh situacijah, če nima na razpolago potrebne terminologije.

Države z neprevladujočimi jeziki in ki so tehnološko odvisne od drugih morajo ustvariti izrazje na osnovi neologije – tvorbe novih besed. Po drugi strani pa države, ki narekujejo razvoj tehnologije ter imajo dominanten jezik skrbijo le za zbiranje in standardizacijo terminologije (Cabré 1992: 18).

Enako velja za slovenski prostor na področju sociale, kamor sodi tudi brezdomstvo. Velikokrat prihaja do vnašanja novih socialnih sistemov in podsistemov iz tujih držav, s čimer se oblikujejo novi pojmi in s tem se ustvari potreba po oblikovanju novega izrazja. Ker največkrat med strokovnjaki in jezikoslovci ni dovolj časa za sodelovanje, prihaja do različnih poimenovanj enih in istih pojmov in do rabe tujih strokovnih izrazov. Takšen primer je raba tujega izraza *resettlement*, ki se je v slovenskem prostoru že precej uveljavila v citatni obliki. Poleg tujega ustreznika *resettlement* se uporablja tudi splošnejši izraz *nastanitvena podpora*, ki je sicer dobesedni prevod angleškega izraza *housing support*, ki pa ni sopomenka izraza *resettlement* (glej str. 31). Da veliko izrazja prihaja k nam iz angleščine, kažejo naslednji primeri dobesednih prevodov: *nastanitvena podpora* (ang. *housing support*), *nizkopražni program* (ang. *low-threshold service*), *podporna skupina* (ang. *support group*) itd. (glej str. 30).

2.3. Leksikografija in terminografija

Zaradi vedno intenzivnejše vpetosti strok v mednarodne okvire delovanja je potrebno sprotno, stalno in strokovno primerno oblikovanje, spremljanje in posodabljanje strokovnega izrazja posameznih jezikov. Rezultat te dejavnosti so kakovostni slovarski, terminološki in drugi podobni jezikovni viri in priročniki. Pri terminološkem delu je pomembno sodelovanje med jezikoslovci in strokovnjaki, do česar pa velikokrat ne pride zaradi naglega razvoja stroke in posledično novega izrazja. Tukaj igra pomembno vlogo standardizacija, ki skrbi za poenotenje izrazja določenega področja.

Terminološka teorija temelji na pristopu, pri katerem se pojmi, pojmovna razmerja, razmerje med termini in pojmi ter pripisovanje strokovnih izrazov pojmom glavnega pomena. Prav v tem pa se terminografija razlikuje od leksikografije. Cilj terminografov je, da pojmom pripisujejo imena, torej se gibljejo od pojma k terminu (onomaziološki proces). Medtem ko

leksikografom predstavlja osnovo beseda – slovarska iztočnica, ki jo opredelijo na funkcijski in semantični ravni, torej se gibljejo od besede k pojmu (semaziološki proces) (Cabré 1992: 8).

Leksikografija je uporabna veja leksikologije, ki se ukvarja z izdelavo slovarjev raznih tipov. Slovar je jezikovni izdelek, ki zajema izbran nabor besed (ali drugih jezikovnih enot) in njihovo razlago. Način, kako so iztočnice razvrščene in urejene, določa makrostrukturo slovarja, medtem ko informacije, ki jih nudi, predstavljajo njegovo mikrostrukturo. Slovarji se razlikujejo glede na jezikoslovne informacije, ki jih vsebujejo in glede na njihov namen. Tipologije slovarjev temeljijo na odstopanjih različnih specializiranih slovarjev od osnovnih leksikografskih vzorcev splošnih slovarjev (Cabré 1992: 31).

Pisanje slovarjev je večstopenjski proces in na vsaki stopnji mora avtor sprejeti odločitev, ki bo vplivala na to, kakšen tip slovarja bo izdelal. Seznam besed, ki jih vključimo v terminološki slovar se razlikuje od seznama besed splošnega slovarja, saj se avtor na določenih stopnjah odloči, katere enote so del splošnega jezika in te tudi izloči. Strokovna literatura je torej osnoven in edini ustrezen vir za izdelavo terminološkega slovarja. Poleg tega pa je potrebno poudariti, da se terminografija ne ukvarja le z zbiranjem terminov vzetih iz določenega strokovnega področja za informativne ali deskriptivne namene, ampak je njen cilj poenotenje novega izrazja kot standardnih oblik tako, da izloči ostale možne različice, ki opisujejo isti pojem, in tako doseže jasno in natančno komunikacijo (Cabré 1992: 38).

Bergenholtz in Tarp (1995: 11) izpostavljata specializirano leksikografijo in jo primerjata s terminografijo. Menita, da kljub temu da se razlikujeta v načinu pristopa, nista samostojni vedi, saj se v marsičem tudi povezujeta. Specializirana leksikografija se prav tako kot terminografija ukvarja s specializiranim jezikom, uporablja sistemsko ali abecedno makrostrukturo, je tako deskriptivna kot preskriptivna, je namenjena tako laikom kot strokovnjakom ter pripravlja slovarje za namene enkodiranja (prevajanje iz maternega v tuj jezik) kot dekodiranja (prevajanje iz tujega v materni jezik). Leksikografija in terminografija imata veliko skupnega, zaradi česar pa bi morali leksikografi in terminologi tesneje sodelovati, saj lahko na ta način obe vedi veliko pridobita. Specializirana leksikografija lahko

veliko pridobi na področju terminologije, medtem ko se terminografija lahko nauči izdelave slovarjev, ki so veliko bolj prijazni do uporabnika.

Danes imamo za večino strokovnih področji na razpolago tudi pisna gradiva v elektronski obliki, ki omogočajo lažje in hitrejše zbiranje terminoloških podatkov. Poleg tega korpusna terminologija lahko pomaga ugotavljati, kakšna je dejanska jezikovna raba na strokovnem področju in za to ponuja tudi statistične dokaze. Terminografska dejavnost poudarja pomen korpusnega pristopa, ki se je prav tako uveljavil v splošni leksikografiji (Vintar 2008 :19).

2.4. Vrste slovarjev s poudarkom na terminoloških

Poznamo več vrst slovarjev in meril za njihovo razvrščanje. V osnovi jih delimo na enojezične in dvo- ali večjezične ter na splošne in specializirane. Slovarji se razlikujejo tudi po elementih geselskega članka in po obsegu ter urejenosti gesel: slovarji, ki so urejeni po abecedi in slovarji, ki so urejeni po pojmi (Logar 2009: 225–230). Poleg tega se slovarje lahko razvršča glede na jezikoslovne informacije, ki jih vsebujejo in glede na njihov namen.

Bergenholtz in Tarp (1995: 58–59) slovarje za specifične namene razvrščata glede na število pokritih področji, in sicer zajemajo samo eno področje – enostrokovni (*single-field*), več področji – večstrokovni (*multi-field*) ali podpodročja – podstrokovni (*sub-field*). V katero od teh kategorij uvrstimo slovar je seveda odvisno od tipologije, ki jo izbere terminograf. Tako lahko na primer področje prava opredelimo kot eno področje, ki pa seveda zajema številna podpodročja, lahko pa to področje opredelimo kot splošen pojem, ki obsega številna področja, ki se lahko nadaljnjo delijo na podpodročja. Slovarji, ki pokrivajo več področji niso nujno obsežnejši od enostrokovnih, saj se razlikujejo po stopnji specializiranosti nabora gesel, tako na primer večstrokovni slovarji zajemajo terminologijo bistveno bolj površno kot pa enostrokovni.

Terminološke slovarje delimo tudi glede na obseg terminologije, in sicer na velike (*maximizing*) in majhne (*minimizing*). Veliki slovarji naj bi zajemali večji del besedišča določenega področja, medtem ko naj bi majhni obsegali le omejen del besedišča, kot na primer termine, ki so najpogosteje rabljeni. Veliki slovarji so tako bolj primerni za področja in

podpodročja z manjšim naborom gesel, medtem ko je v slovar, ki zajema širše področje, težko vključiti vse jezikoslovne in enciklopedične informacije, ki so potrebne, da slovar služi svojemu namenu. Slovarji, ki zajemajo več področji, kot so na primer poslovni ali tehnični slovarji, se velikokrat izkažejo za pomanjkljive, saj določeno področje zajemajo z obsežnim številom terminov, medtem ko katero drugo področje obsega le nekaj iztočnic. Zaradi tega izdelava večstrokovnih slovarjev ni priporočljiva, razen pri majhnih jezikih. V tem primeru, morajo biti izdelani tako, da so področja, ki jih pokrivajo enakovredno zajeta in z naborom slovarskih iztočnic, ki vključujejo najpogostejše termine določene stroke. Z leksikografskega stališča so tako najbolj priporočljivi takšni večstrokovni slovarji, ki so omejeni le na nekatera področja ali podpodročja, ki so na primer najbolj uporabna za določeno ciljno skupino uporabnikov (Bergenholtz in Tarp 1995: 58–60).

2.4.1. Terminološki slovar

Terminološki slovar je neke vrste specializirani priročnik določene človeške dejavnosti, med katere sodijo bolj strokovna področja, ki zahtevajo posebno znanje (npr. računalništvo, sociala, medicina) kot tudi prostočasne oziroma ljubiteljske dejavnosti (npr. fotografija, nogomet, filatelija), katere prav tako uporabljajo svojo specifično izrazje ali svoj žargon.

V osnovi jih delimo na enojezične, dvo- in večjezične. Enojezični so navadno enciklopedični, pogosto po njih posegajo laiki, medtem ko so dvo- in večjezični namenjeni predvsem strokovnjakom in prevajalcem. Dvojezični specializirani slovarji pogosto vsebujejo tudi seznam gesel v obratni smeri, ki je v pomoč prevajanju v nasprotni smeri. Večjezični specializirani slovarji pa so pomemben pripomoček tehničnih prevajalcev, in so uporabni predvsem za strokovnjake specializiranih tehničnih področji, ki odlično poznavajo jezik. Gesla, ki jih zasledimo v terminoloških slovarjih, so na pogled zelo različna, saj označujejo miselne koncepte. Lahko so jezikovna in nejezikovna, med njimi prevladujejo fraze, samostalniki in samostalniške strukture, okrajšave, kratice, lahko pa nastopajo tudi kot simboli, tabele, grafi, števila, formule, ikone, ipd. (Gabrovšek 1998: 10).

Terminološki slovarji se razlikujejo predvsem po tem komu so namenjeni in v kateri komunikacijski situaciji jih bomo uporabili. Po njih navadno posegajo jezikoslovci, področni

strokovnjaki, ljudje, ki delujejo v določeni stroki ter laiki (npr. profesionalni prevajalci). Profili uporabnikov terminoloških slovarjev se med seboj precej razlikujejo in s tem tudi njihove potrebe. Vse to kaže, da je pri pripravi tako splošnih kot terminoloških slovarjev potrebno upoštevati predvsem uporabniški vidik in funkcijo, saj ta dva vidika vplivata na sam izbor in način predstavitve izrazja.

Specializirani slovarji naj bi poleg ustreznice v drugih jezikih vsebovali tudi informacije o načinu rabe terminov, ki naj bi prevajalcu zagotovile izbiro prave oblike glede na vsebino. Kljub vsemu pa mora biti prevajalec specializiranih besedil strokovno podkovan, da lahko dobro opravi svoje delo. Pogosto prevajalec v razpoložljivih specializiranih slovarjih ne najde prevodne ustreznice določenega termina in tako prevzame vlogo terminologa, saj mora sam poiskati terminološko ustreznico (Cabré 1992: 48).

V slovenskem prostoru na področju brezdomstva nimamo slovarja, ki bi zajemal strokovno izrazje s prevodnimi ustreznici v tujem jeziku, zato sem bila pri prevajanju specializiranega izrazja v večini primerov primorana sama poiskati prevodne ustreznice, na podlagi česar sem potem izdelala glosar. Da sem lahko terminografsko delo dobro opravila, sem se morala najprej podučiti o pomenu določenih strokovnih izrazov oziroma pojmov in šele nato sem lahko poiskala primerno ustreznico. V primeru, da pojem v drugem jeziku ni obstajal zaradi njegove kulturne specifičnosti, sem poiskala delno ustreznico (npr. *meja socialne varnosti – minimum retained income, prva socialna pomoč – social support, social assistance*) ali pa sem skovala nov izraz (npr. *floating support – plavajoča stanovanjska podopra, cyber-homeless – spletni brezdomec, mole people – podzemni ljudje*).

Glosar s področja brezdomstva je dvojezični razlagalni slovar, saj poleg iztočnic in prevodnih ustreznice vsebuje tudi enciklopedične informacije. Urejen je po abecednem redu, geselski članek vsebuje slovnične in enciklopedične informacije, saj je namenjen predvsem prevajanju in razumevanju besedil. Glede na število področji, ki jih pokriva, ga lahko uvrščamo tako med večstrokovne kot podstrokovne (glej str. 24).

2.4.1.1. Funkcije

Gabrovšek (1998: 11–12) ločuje med slovarji za dekodiranje (*decoding*), ki so namenjeni razumevanju maternega jezika, če so dvo- in večjezični pa razumevanju tujega jezika, in med slovarji za enkodiranje (*encoding*), ki so namenjeni tvorjenju v maternem jeziku, če pa je slovar dvo- ali večjezični, potem služijo prevajanju v tuj jezik. Poleg tega terminološke slovarje razlikujemo po tem ali so deskriptivni, torej ali opisujejo dejansko rabo v jeziku, ali pa so preskriptivni/normativni (*normative/prescriptive*): kar pomeni da predpisujejo zaželeno ustrezno rabo.

Pri oblikovanju zasnove specializiranega slovarja je torej poleg profila uporabnika treba določiti katere komunikacijske funkcije bo slovar izpolnjeval, in sicer, ali bo namenjen tvorjenju, razumevanju ali prevajanju specializiranih besedil. Pri tem pa je pomemben uporabnikov nivo znanja maternega jezika in tujega jezika ter nivo njegovega enciklopedičnega znanja (Bergenholtz in Tarp 1995: 22).

Bergenholtz in Tarp (1995: 22–24) ločujeta specializirane slovarje po naslednjih funkcijah:

- **Tvorjenje besedila v maternem jeziku**

Slovar, ki je namenjen tvorjenju besedila v maternem jeziku, mora vsebovati jezikovne informacije o pravopisu, spolu, izgovarjavi, sklanjatvenih vzorcih, kolokacijah ter njegovi rabi v širšem smislu. Izgovorjava je podana le takrat, ko prihaja do dvomljivosti, medtem ko so sklanjatveni vzorci pogosto omejeni na nepravilne oblike.

- **Razumevanje besedila v maternem jeziku:**

Enciklopedične informacije, ki jih vsebuje posamezno geslo, so v veliko pomoč pri opravljanju te funkcije, prav tako pa lahko uporabnik potrebuje jezikovne podatke o spolu, izgovarjavi, nepravilnostih itd., da najde pravo geslo. Uporabnikove zahteve se lahko razlikujejo glede na njegovo stopnjo enciklopedičnega znanja. Strokovnjaku, ki zelo dobro pozna določeno stroko, ne potrebuje razlage pomena posameznega gesla, medtem ko bo laik zagotovo potreboval te informacije in pogosto tudi jezikoslovne informacije.

- **Tvorjenje besedila v tujem jeziku**

Tukaj potrebujemo iste informacije kot pri tvorjenju v maternem jeziku, predvsem kar zadeva področje rabe in slovnične informacije, ki morajo biti še posebno dodelane za uporabnike z nizko stopnjo znanja tujega jezika, da bo slovar služil namenu. Glede na vrsto uporabnika, prihaja do različnih količin enciklopedičnih in slovničnih informacij.

- **Razumevanje besedila v tujem jeziku**

Kar zadeva slovnične informacije veljajo tukaj ista načela kot pri razumevanju besedila v maternem jeziku. Za razumevanje pomena določenega izraza strokovnjak potrebuje le ustreznico v maternem jeziku, medtem ko nekdo, ki je strokovno nepoučen, potrebuje obrazložitev termina.

- **Prevajanje iz maternega jezika v tuj jezik**

Pri tej funkciji sta glavni dve vrsti informaciji. Najprej je slovnična informacija, ki uporabniku omogoči, da najde pravo iztočnico. Poleg tega prevajalec potrebuje enciklopedično informacijo, ki mu bo v pomoč pri iskanju primerne prevodne ustreznice. Gesla bi morala vsebovati tudi informacije o delni prekrivnosti pomena in v primerih, ko se izraza pomensko ne prekrivata, bi morala biti podana informacija, ali je potrebno uporabiti parafrazo.

- **Prevajanje iz tujega jezika v materni jezik**

Pri prevajanju v materni jezik, potrebujemo informacije, ki uporabniku pomagajo najti pravo geslo in ustreznico, informacije o stopnji pomenske prekrivnosti ter informacije, ki omogočajo tvorjenje besedil v maternem jeziku, vključno s prevajanjem tipičnih besednih zvez. Laik potrebuje več informacij kot strokovnjak, ki ima visoko enciklopedično znanje, s katerim si veliko pomaga pri iskanju prave ustreznice.

Glosar s področja brezdorstva, glede na njegove potencialne uporabnike, opravlja vse zgoraj naštetih funkcije, še posebno pa je namenjen tvorjenju besedil v tujem jeziku in prevajanju iz maternega v tuj jezik. Glede na to, da je v prvi vrsti namenjen nestrokovnjakom, je enciklopedična informacija prilagojena znanju nestrokovnjaka, kar pomeni, da je razlaga enostavna in razumljiva ter je napisana v splošnem jeziku. Poleg tega, gesla vsebujejo tudi informacije o delni prekrivnosti pomena. Strokovne termine sem v razlagi uporabila le, če so razloženi v samem glosarju (glej str. 26).

2.4.1.2. Uporabniki

Pred začetkom izdelave slovarja je potrebno določiti ciljno skupino uporabnikov, saj bo ta vplivala na sam izbor leksikografskih enot in informaciji, ki jih bomo vključili v slovar. Glavna lastnost, ki jo je potrebno upoštevati pri uporabniku pa je njegov materni jezik, ki vpliva tako na izbiro jezika definicij kot na jezikovne informacije posameznega gesla. Poleg tega je potrebno upoštevati tudi enciklopedično znanje uporabnika slovarja, pri izdelavi dvojezičnih terminoloških slovarjev pa tudi uporabnikovo poznavanje tujega jezika. Prevajalec bo tako boljše podkovan v tujem jeziku, medtem ko bo njegovo enciklopedično znanje veliko slabše v primerjavi z znanjem strokovnjaka na določenem področju (Bergenholtz in Tarp, 1995: 21).

Prevajalci si pri prevajanju specializiranih besedil pomagajo z razpoložljivimi viri, zato je vsak terminološki slovar koristen prevajalski pripomoček. Kljub temu pa je malo takšnih terminoloških priročnikov, ki bili izdelani v skladu s specifičnimi prevajalskimi potrebami (Vintar 2005: 67). Prevajalca zanimajo predvsem tiste leksikalne enote, ki so za funkcionalnost in gospodarnost ciljnega besedila še posebej pomembne. Sama prevodna ustreznica termina pri prevajanju ne zadostuje, saj mora prevajalec za ustrezen prevod pomen prenesti v celoti. Torej, da bo besedilo v ciljnem jeziku smiselno mora dobro poznati stroko, oziroma za določeno ustreznico potrebuje informacije o rabi izrazja v kontekstu. Tako prevajalec med termine šteje vso specializirano izrazje, ki vključuje tudi kolokacije, posebne krajšave in simbole. Po drugi strani pa strokovnjak potrebuje terminologijo za učinkovito komunikacijo, zato se s termini ukvarja predvsem z vidika njihovega pomena. Zanima ga predvsem funkcionalnost in učinkovitost izrazja, zato se lažje sprijazni s tujkami ali akronimi. Strokovnjaki velikokrat številnim besedam splošnega jezika pripisujejo specifičen pomen, kar lahko na primer prevajalec hitro spregleda in tako izraz nepravilno prevede (Vintar 2008: 47).

Vintar (2005: 46) opredeli štiri skupine poklicnih uporabnikov terminologije, in sicer strokovnjake, dokumentaliste, prevajalce in terminologe, pri katerih se načini uporabe terminologije precej razlikujejo. Iz tega sledi, da so si pojmovanja vprašanja, kaj je termin, precej nasprotujoča, saj vsaka skupina terminološki inventar obravnava drugače.

2.4.2. Značilnosti kulturno-specifičnih slovarjev

Pri znanju, ki je vezano na kulturo je obravnavana tema kulturološko pogojena, ker je zgodovinsko in kulturno razvila lastne posebnosti na določenem geografskem območju. Zaradi tega se določeno področje oziroma stroka razlikuje od države do države oziroma od ene jezikovne skupnosti do druge. Med takšne stroke sodijo pravo, politika, ekonomija, sociala, šolstvo, kulinarika itn. Včasih je sicer težko določiti ali je določeno področje kulturološko vezano, vsekakor pa je pri izdelavi slovarjev, še posebno dvo- in večjezičnih, potrebno to upoštevati. Ta težava pride v ospredje še zlasti pri enciklopedičnih informacijah, geslih in ustreznica ter stopnji ustreznosti (Bergenholtz in Tarp, 1995: 60–61).

Pri kulturno-specifičnih slovarjih največjo težavo predstavlja izbira prave ustreznice. Včasih je nemogoče najti ustreznico, ki bi imela enak ali približno enak pomen, kot ga ima geslo. V takšnih primerih lahko uporabimo različne leksikografske rešitve. Geslu lahko dodamo več delnih ustreznic, ki skupaj zajemajo pomen gesla, vendar je potrebno tudi tukaj navesti razlike v njihovih pomenih. Druga rešitev je uporaba parafraze, torej opisne oblike. Tretja možnost pa je, da se ponudi novo besedo, tako da se ohrani citatno obliko ali pa se ustvari čisto nov izraz (Bergenholtz in Tarp, 1995: 62).

Ker je dolčeno izrazje s področja brezdomstva vezano na kulturo oziroma socialni sistem znotraj države, sem takšnim geslom dodala pojasnila. Tako sem na primer pri geslu *socialno stanovanje* pojasnila, da ima ustreznica *housing project* drugačen pomen, kot ga ima iztočnica. V primeru, da je šlo za delno prekrivnost pomena, sem ustreznicam dodala simbol ≈.

sociálno stanovánje -ega -a s stanovanje namenjeno ljudem, ki jim lasten dohodek ne omogoča, da bi si kupili ali najeli lastno stanovanje, del najemnine krije država; **opomba:** *housing project* pojmuje skupino stanovanjskih blokov za revne prebivalce
ang.: social housing, public housing, subsidized housing, housing project (ZDA)

vir: 27 / 1 / 1

Cénter za sociálno délo -tra -- -- -- m državna ustanova, ki skrbi za pomoč ljudem z različnimi socialnimi težavami
ang.: Center for Social Work ≈Social Services Agency, Social Work Services Department, Department of Social Services

vir: 6 / 7, 108, 109, 110 / 3

2.5. Ustaljenost/neustaljenost terminologije

Ramovš (2001: 3) pravi, da je strokovno izrazje pomemben pogoj za napredek stroke, saj pripomore k njenemu enakovrednemu položaju z drugimi strokami in omogoča komunikacijo v stroki sami kot s celotnim znanstvenim, kulturnim in socialnim okoljem. Dandanes prihaja do večine odkritij prav pri interdisciplinarni komunikaciji na stičiščih različnih strok. Tako kot je samoumevna univerzalnost znanosti, je tudi univerzalnost njenega strokovnega izrazja, zato je posebna naloga znanosti v vsakem narodu, da nenehno oblikuje nacionalno strokovno izrazje. Ustaljenost in razvitost strokovnega jezika je kazalec tako kakovosti stroke kot tudi pomemben pogoj za njen napredek ter za doseganje njenega dobrega poznavanja in urejanja v okviru celotne družbene in naravne resničnosti.

Slovensko izrazje na področju sociale je še vedno zelo pomanjkljivo in neustaljeno, sploh pa se pogosto izrazi prevzemajo iz angleščine in so tako mnogi izrazi poslovenjene tujke. Enako velja za strokovne izrazje na področju brezdomstva. Na podlagi preučenega gradiva je mogoče trditi, da je terminologija s področja brezdomstva nerazdelana oziroma se v nekaterih primerih za isto predmetnost pojavlja več različnih poimenovanj (npr. *resettlement*, *nastanitvena podpora*) zaradi česar se uporabnik velikokrat znajde v težavah, kateri izraz je pravilneje uporabiti. Manjka priročnik, ki bi celotno terminologijo poenotil in razložil. V slovenskem prostoru je malo literature, ki bi zajemala problematiko brezdomstva. Nekaj izrazoslovja najdemo na spletu, vendar je veliko prevedenega iz angleščine, predvsem gre za dokumente iz Evropske unije. Glede na to, da brezdomstvo v Sloveniji šele v zadnjih dvajsetih letih postaja družbeni problem, terminologija šele nastaja in tako velikokrat prihaja do neustaljene rabe strokovnih izrazov, citatnih prevzemov (npr. *empowerment*, *resettlement*) ter kalkov (npr. *podprta stanovanja – supportive housing*). To kaže na dejstvo, da se stroka naslanja na tujejezične vire in tako nastajajo nova poimenovanja pod vplivom že obstoječih poimenovanj v angleškem jeziku, saj ostaja prevzemanje prevladujoč terminotvoren pristop.

Problem izrazja na tem interdisciplinarnem področju je strokovna nedorečenost. Za stroko pa je bistveno predvsem natančno razločevanje med pojavi, ki je predpogoj za jasno in učinkovito komunikacijo. Neustaljenost terminologije lahko pripisujemo tudi dejstvu, da v

slovenskem prostoru ni priročnika, ki bi zajemal strokovno izrazje na to temo in bi bil tako v pomoč prevajalcem ali tvorcem besedil v tujem jeziku – angleščini.

3. PRAKTIČNI DEL

3.1. O dvojezičnem glosarju s področja brezdomstva

3.1.1. Uvrstitev glosarja

Glosar izrazja s področja brezdomstva je sodoben dvojezični specializirani slovar, saj poleg gesel vsebuje tudi prevodno ustreznico v angleškem jeziku. Gesla prikazujejo obstoječe izraze, ki se najpogosteje uporabljajo v komunikaciji v tej stroki. Geslovniki v glosarju temeljijo na samostalnikih, pridevniki in glagolih. Primarni uporabnik je tako prevajalec kot strokovnjak, saj je pri vsakem geslu poleg definicije podana tudi slovnična informacija. Poleg tega je z vidika slovenskega uporabnika glosar razlagalni, saj vključuje tudi enciklopedične informacije v slovenščini.

Glede na to, da v angleščini obstaja veliko več izrazov, ki poimenujejo isti pojem, imajo nekatere iztočnice navedenih več ustreznikov. Poleg terminov so v glosar vključene tudi besede iz splošnega besedišča, zajete iz pisnih besedil, pri angleških ustreznikih je delno zajeto tudi žargonsko in slengovsko izrazje (npr. *shooting gallery, dossier*). Pri večpomenskih izrazih je upoštevan le pomen vezan na brezdomstvo (npr. *samotar – brezdomec, ki je izključen tako iz širših družbenih kot socialnih mrež*).

Glosar prikazuje predvsem obstoječe izraze s področja brezdomstva, zato ga lahko uvrstimo med enostrokovne. Glede na to, da je problem brezdomstva večrazsežnosten, saj se dotika različnih področij, kot so npr. področje zdravstvenega varstva, stanovanjske problematike, uporabe drog, družine, prehrane, dela, javnega reda in miru, zaposlovanja, izvendružinske vzgoje itd., bi bilo glosar bolje uvrstiti med večstrokovne. Kljub temu da so v glosarju zajeta vsa naštetá področja, prevladuje izrazje iz socialne stroke, ki se nadaljnjo omejuje na podpodročja kot so socialna zaščita, socialno varstvo, socialno delo ipd. Iz tega stališča bi bilo glosar bolje uvrstiti med podstrokovne.

Z vidika obsega je glosar majhen, saj zaobjema le najpogosteje uporabljene termine s tega področja, saj bi bil v nasprotnem primeru zaradi številnih podsistemov, ki so povezani s pojavom brezdomstva, glosar preobsežen.

V slovar je vključen tudi dodaten angleško-slovenski glosar specifičnih izrazov, ker se določeni pojmi v angleščini precej razlikujejo od slovenskih oziroma pri nas ne obstajajo zaradi kulturnih razlik. Gre torej za kulturno specifičen glosar. Nekaterim izrazom sem dodala slovensko ustreznico, ki je bila najbližja pomenu iztočnice, pri nekaterih sem uporabila parafrazo, pri drugih pa je bilo potrebno skovati nove izraze.

3.1.2. Uporabniki

Pri izdelavi glosarja je vsekakor potrebno upoštevati tudi njegovega uporabnika, da bo v njem dobil želeno informacijo. Glosar izrazja s področja brezdomstva bo služil vsem, ki si želijo svoje strokovno znanje razširiti s sodobnimi in nekaterimi še ne prevedenimi pojmi iz slovenščine v angleščino in obratno. Namenjen je področnim strokovnjakom in laikom, prevajalcem in študentom, tujejezičnim uporabnikom, vsem ki se zanimajo za brezdomstvo in tistim, ki si želijo pomagati pri branju tujejezičnih člankov s področja brezdomstva in pri tvorjenju novih besedil s tega področja v angleškem jeziku. Kljub ozkosti izbora menim, da bo koristen pripomoček vsem, ki delujejo na tem področju pri prebiranju ali prevajanju strokovnih besedil.

3.1.3. Gradivo

Pridobivanje gradiva za glosar je temeljilo na prebiranju spletnih in tiskanih virov, izpisovanju terminov ter njihovega pomena. Kot gradivo za svojo diplomsko nalogo sem uporabljala predvsem spletne vire in obstoječo literaturo v obeh jezikih ter vzporedna besedila. Na elektronske vire sem se naslonila, ker so pomemben pokazatelj sodobne rabe besed in izrazja v jeziku, saj besedila nastajajo sprotno in se sprotno tudi obnavljajo, za razliko od tiskanih virov, ki zelo hitro zastarajo. Pomanjkljivost spletnih virov pa je v tem, da besedila lahko vsebujejo veliko napak in nedoslednosti, kar zahteva večjo mero pazljivosti. Ostale

gradivne vire predstavlja strokovna in knjižna literatura. Izbira besedil temelji na slovenski različici in na njeni podlagi so zbrane slovarske iztočnice.

Glede na to, da je brezdomstvo interdisciplinarno področje, gradivo zajema poleg izrazov strogo s področja brezdomstva še izraze mejnih strok, ki se s tem področjem tesno povezujejo. V glosar sem vključila tiste termine, ki so se v besedilih najpogosteje pojavljali. Pri leksikografskem delu sem skušala slediti aktualnemu stanju na področju strokovnega izrazja in ga primerjati s slovenskimi strokovnimi dogajaji in izraznimi možnostmi.

Pri zajemanju izrazja sem upoštevala čim večje število relevantnih besedil različnih avtorjev, saj sem na takšen način lahko ugotovila, kateri termini se najpogosteje uporabljajo ter na kakšen način. Omejila sem se predvsem na večavtorska besedila ter besedila vezana na institucije in organizacije, ki so kakorkoli vezane na brezdomstvo. Pomensko vrednost strokovnega izrazja sem ugotavljala na podlagi besedil, v katerih so posamezni pojmi natančneje pojasnjeni, ter iz različnih priročnikov.

V glosarju so gradivni viri navedeni pri vsakem geslu, in sicer so označeni s številko. V glosar nisem vključila izrazov, ki so zajeti v Gradovem slovensko-angleškem slovarju, razen v primeru, da sem za določene izraze, ki so že v slovarju, podala dodatno ali boljše prevodno ustreznico.

3.1.4. Funkcije

Pri oblikovanju specializiranega slovarja je vzporedno s profilom uporabnika potrebno določiti funkcije, ki naj bi jih slovar opravljala. Glosar s področja brezdomstva bo v pomoč predvsem pri prevajanju iz slovenščine v angleščino in obratno, pri razumevanju oziroma branju tujejezične literature in pri tvorjenju besedil v angleškem jeziku.

Slovar je v prvi vrsti namenjen nestrokovnjakom, in sicer prevajalcem, ki si bodo s slovarjem pomagali pri prevajanju tovrstnih besedil tako v tuj kot materni jezik. Enciklopedična informacija je zato prilagojena enciklopedičnemu znanju nestrokovnjaka, kar pomeni da je razlaga enostavna in razumljiva ter napisana v splošnem jeziku. Poleg tega prevodne ustreznice vsebujejo tudi informacije o delni prekrivnosti pomena, ko se izrazi pomensko ne

prekrivajo. Slovar bo prav tako služil tudi strokovnjakom, ki področje dobro poznajo, vendar je njihovo poznavanje tujega jezika skromnejše in bodo tako posegli po njem, ko bodo na primer želeli napisati povzetek svojega članka v angleškem jeziku.

Glosar s področja brezdomstva glede na njegove potencialne uporabnike opravlja naslednje komunikacijske funkcije: *prevajanje iz maternega jezika v tuj jezik, prevajanje iz tujega v materni jezik, razumevanje besedil v tujem jeziku, tvorjenje besedil v tujem jeziku.*

3.1.5. Vrste in zgradba slovarskih člankov

Glava slovarskega sestavka je sestavljena iz iztočnice in iz zapisa njenih slovničnih lastnosti. Iztočnice in ustrezniki so eno-, večinoma pa večbesedni (npr. *prikrajšanost – deprivation, skupina za samopomoč – self-help group*). Izrazi so tako strokovni kot nestrokovni. Glede na besednovrstno pripadnost so najpogosteje samostalniki ali samostalniške besedne zveze, nekaj je tudi pridevnikov, glagolov, glagolskih besednih zvez ter ena predložna zveza. Samostalniki so kot iztočnice praviloma navedeni v imenovalniku ednine, nekateri primeri pa so navedeni v množini, ker se tako tudi uporabljajo (npr. *družbeni problemi, možnosti zaposlovanja, neurejene družinske razmere*).

Glosar je strukturiran na osnovi modela terminoloških slovarjev, kot je npr. *Čebelarski terminološki slovar*, ki jih izdeluje ZRC SAZU. Prikaz slovničnih lastnosti pri samostalniku zajema oznake za spol (m, ž, s), roditeljski, ki nakazuje sklanjatveni vzorec, pri glagolih pa je poleg nedoločne oblike podana še prvoosebna oblika. Vejica razmejuje posamezne prevodne ustreznice z istim ali podobnim pomenom. V nekaterih primerih razlage vsebujejo oklepaj, v katerem so navedeni primeri, ki pomensko osvetljujejo pomen izraza. Poleg tega je določenim definicijam dodana opomba, ki pojasnjuje kulturno specifičnost termina. Gesla so v glosarju razvrščena po abecednem redu. Nekaterim geslom je dodano tudi slikovno gradivo, ki služi kot dopolnilo k razlagi pomena izraza.

Uporabljeno gradivo navedeno na koncu vsakega geselskega članka in sicer v obliki arabskega števila. Prva številčna oznaka označuje vir iztočnice, druga vir ustreznika in tretja vir razlage.

Razlage predstavljajo ubesedenje pomena strokovnega izraza. Zapisane so v sedanjiku, razen kadar gre za razlago pojma, ki ne obstaja več, v takšnem primeru je iztočnica označena s pojasnilom zastarelo (*zastar.*). Izrazje, ki ima izrazito slabšalni prizvok, je označeno kot slabšalno (*slabš.*). V primeru, da ima izraz več pomenov, so navedeni z arabskimi številkami.

Ustrezniki v angleščini so navedeni pri vseh izrazih, čeprav sem imela pri določenih kulturno-specifičnih izrazih nemalo težav pri prevajanju. V takšnih primerih sem izraz dobesedno prevedla, parafrazirala ali pa ohranila tujko.

Zaradi različnega slovenskega, angleškega in ameriškega socialnega sistema prihaja do pomenskih praznin, tako nekateri zelo ozko specializirani in na slovensko okolje vezani izrazi nimajo tujega ustreznika ali prevodnega opisa. Včasih se angleški ustrezniki ne prekrivajo popolnoma s pomenom slovenskega izraza, tako so pomensko ožji ali pa širši. V primeru, da sem našla več ustreznikov za določen termin, sem vedno navedla vse.

3.2. Ameriška (ZDA) in angleška angleščina (VB) v glosarju

Prevodne ustreznice sem iskala predvsem na ameriških in angleških spletnih straneh ter v strokovni literaturi. Manjši del gradiva sem zajemala tudi iz avstralskih in kanadskih spletnih strani, tako da sem pod določena gesla navedla več ustreznic, ki so se razlikovale glede na geografsko območje, v katerem se navadno uporabljajo. Spodaj je naveden primer iz slovensko-angleškega glosarja in primer iz angleško-slovenskega razdelka kulturno specifičnega izrazja.

charity shop (VB) → hospice shop (ZDA)

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

hospice shop (ZDA) trgovina, ki prodaja rabljene obleke in predmete, katere zaslužek gre za dobrodelne organizacije; v njih navadno delajo prostovoljci

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

op shop (Avstralija/NZ) → hospice shop (ZDA)

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

thrift shop → hospice shop (ZDA)

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

3.3. Analiza angleških in slovenskih izrazov z vidika razumevanja, tvorjenja in prevajanja besedil s področja brezdomstva

V glosar sem vključila izraze, ki sem jih najpogosteje zasledila, nekaj pa je tudi izrazov, ki se redkeje pojavljajo, to pa predvsem zaradi višje stopnje strokovnosti. Najprej sem zajemala slovensko izrazje, ko sem pridobila zadostno količino nabora besed, sem pričela z iskanjem njihovih ustreznikov. Pri iskanju ustreznikov sem si pomagala z lastno intuicijo, prevajalskimi izkušnjami in že pridobljenim znanjem na področju brezdomstva. Kljub temu pa sem se bila primorana dodatno podučiti o samem delovanju socialnega sistema tako v Sloveniji, predvsem na področju socialne zaščite in stanovanjske problematike, kot tudi v Angliji in Ameriki. Šele nato sem lahko našla primerno prevodno ustreznico. Razumljivo je, da se sociala in s tem povezano reševanje problematike ekstremne oblike socialne izključenosti na marsikaterih mestih razlikuje od države do države. Angleži in Američani imajo na tem področju precej bolj razvito terminologijo, zaradi česar sem velikokrat naletela na različne izraze, ki poimenujejo isti pojem (npr. *soup kitchen*, *soup run*, *food pantry*, *food bank*). Kar nekaj razlik v poimenovanju sem opazila predvsem med britansko in ameriško angleščino, pa tudi avstralsko in kanadsko. Izraze, ki se uporabljajo le na določenem geografskem področju sem ustrezno označila.

Ko sem gesla razvrstila, sem se lotila iskanja ustreznikov oziroma prevajanja. Pri tem sem si pomagala z eno- (Oxford, Macmillan) in dvojezičnim slovarjem (Grad). Gesla, ki sem jih našla v Gradovem slovensko-angleškem slovarju, sem izločila iz svojega geslovnika, razen v primeru, ko sem dodala ustreznico, ki je v Gradovem slovarju ni bilo, ali ko sem ponudila drugačno jezikovno rešitev od tiste, ki je bila podana v slovarju. Na spletu sem preverjala, če podobni pojmi obstajajo tudi v angleškem jeziku. Podajanje prevodnih ustreznice, ki bi bile kar se da nedvoumne in kratke, hkrati pa bi zajemale bistvo koncepta, je bila velikokrat zahtevna prevajalska naloga.

Kar precejšnje število terminov je bilo prevedenih dobesedno. To velja predvsem pri besedah, ki so k nam prišle iz angleščine. Sem sodijo predvsem samostalniki (npr. *deviantnost* – *deviancy*, *recidiva* – *recidivism*) in besedne zveze (npr. *socialna mreža* – *social network*, *podporna skupina* – *support group*, *podporne storitve* – *support services*, *prikrito*

brezdomstvo – hidden homelessness, ranljiva skupina – vulnerable group, dnevni center – day center).

Veliko težav sem imela pri ugotavljanju primerne ustreznice termina *nastanitvena podpora*, ki označuje enega od pomembnih pristopov praktičnega delovanja na področju brezdomstva. Izraz je povezan z nastanitvijo, dostopom do stanovanja ter z bivanjem in bivalnimi pogoji. Sam termin je pomensko precej širok, saj zajema različne oblike pomoči osebam, ki imajo težave z nastanitvijo oziroma, če govorimo o skrajni obliki brezdomstva, so brez strehe nad glavo. Namen tega pristopa je poleg zagotavljanja varne in trajne namestitve brezdomcem tudi pomoč pri njihovem socialnem vključevanju v družbeno življenje. Termin lahko v angleščino dobesedno prevedemo kot *housing support*, vendar se v slovenščini izraz velikokrat uporablja v pomenu izraza *resettlement* (glej str. 31). Tukaj je opaziti nekoliko zmedo, saj se ta dva pojma v angleščini pomensko nekoliko razlikujeta, medtem ko sta v slovenščini rabljena kot sinonima.

V angleščini sem zasledila veliko različnih izrazov, ki bi jih lahko uvrstili med podpomenke nastanitvene podpore. Poleg že omenjenega pojma *resettlement*, velja omeniti še *podprta stanovanja, stanovanjski skupino in pomoč pri nastanitvi*. Vsi navedeni izrazi poimenujejo vrsto nastanitvene podpore. Razlike v pomenu so razvidne spodaj:

podprta stanovanja -ih -váj ž mn. je kombinacija namestitve in storitev kot pomoč ljudem, ki se soočajo z zelo kompleksnimi situacijami, kot je brezdomstvo, ali pa imajo zelo nizke dohodke in so v nevarnosti, da se hitro znajdejo na cesti

ang.: supportive housing (ZDA), supported housing (VB)

vir: 42 / 18 / 8

pomoč pri nastanitvi -í -- -- ž pomoč brezdomcem pri pridobitvi ustrezne nastanitve in podpore, da se jim omogoči samostojno življenje

ang.: settlement services

vir: 24 / 29

stanovanjska skupina -e -e ž stanovanja namenjena ljudem z duševnimi in socialnimi težavami, da zaživijo bolj samostojno življenje izven zavodov ob strokovni pomoči

ang.: sheltered housing/accommodation/flats (VB)

vir: 45 / 63 / 60

3.4. Prevajanje angleških kulturno-specifičnih terminov v slovenščino

- Resettlement

Resettlement se specifično navezuje na področje brezdomstva, in sicer prehod iz življenja na cesti v namestitve in vključitev v družbeno življenje. Izraz je v Gradovem angleško-slovenskem slovarju dobesedno preveden kot *ponovna naselitev*. Dekleva in Razpotnik (2010: 36) v članku »Evalvacija prvega leta delovanja programa nastanitvene podpore v društvu Kralji ulice« pravita, da pomen *ponovna naselitev* včasih izhaja iz domneve, da so bili brezdomci nekoč varno nastanjeni, potem pa so ostali brez varnih okvirov ter zato potrebujejo ponovno nastanitev. Vendar ugotavljata, da je ta trditev nerealna, saj so brezdomci ljudje brez doma, kar pomeni, da niso nikoli živeli v varnem in stabilnem domu. Iz tuje literature navajata nekaj različnih definicij za *resettlement*:

- »proces z začetkom in koncem ter posebno področje dela, ki se razlikuje od dela v zavetiščih, od svetovanja, terenskega dela ali dolgoročnega stanovanjsko podpornega dela« (Bevan, 1998);
- »načrtovan proces spremembe v nastanitvenem/namestitvenem kontekstu« (National resettlement conference Manchester, 1995, v Bevan, 1998);
- »proces, s pomočjo katerega se ljudem omogoči, da živijo tako polno življenje, kot je le mogoče, v ustrezni obliki namestitve« (Settlement and housing policy, Simon community of Ireland, 1994, v Bevan, 1998);
- »preselitev brezdomne osebe (ali družine) iz začasne v dolgoročno vzdržno nastanitev s potrebnimi spremljajočimi storitvami in podporo« (Harvey, 1999).

Iz zgornjih definicij je razvidno, da v strokovni literaturi prihaja do razhajanj že ob sami definiciji termina. Vsekakor pa gre za pomoč, ki vključuje tako namestitve kot tudi celostno pomoč posamezniku za njegovo vključitev v družbo. V slovenščini je opaziti precejšnjo neustaljenost, saj se *resettlement* pogosto prevaja z ustreznico *nastanitvena podpora*, velikokrat pa se izraz ohranja v izvorniku. Glede na to, da je izraz k nam prišel iz angleščine in v slovenščini nimamo primerne ustreznika, sem ga vključila v angleško-slovenski slovar kulturno-specifičnih izrazov in ga prevedla kot *celovita nastanitvena podpora*.

- Floating support

Izraz, ki prav tako sodi med vrsto nastanitvene podpore je *floating support*. Vključila sem ga v angleško-slovenski glosar kulturno specifičnih izrazov, saj v slovenščini nisem našla ustreznice, ki bi poimenovala takšen pojem. Kot je razvidno v spodnji preglednici izraz *floating support* poimenuje obliko *nastanitvene podpore*, ki je namenjena preprečevanju brezdomstva, torej tistim ranljivim posameznikom, ki sicer imajo streho nad glavo, vendar so zaradi različnih vzrokov v nevarnosti, da jo bodo izgubili. Tako sem skovala novo ustreznico *plavajoča stanovanjska podpora*. V angleščini izraz *floating* (sl. *plavajoč*) nakazuje na vrsto stanovanjske podpore, ki ni omejena na nepremičnino, ampak se giblje skupaj s posameznikom ter se prilagaja njegovim potrebam. Na podlagi Googlovega internetnega brskalnika se izraz uporablja predvsem na britanskih spletnih straneh, kar kaže, da je takšna oblika pomoči nudena le v Angliji oziroma Združenem kraljestvu.

- Case management/keyworking

Kar nekaj težav sem imela tudi pri prevajanju izraza *case management* oziroma *keyworking*. V Velikem angleško-slovenskem slovarju Oxford DZS je izraz *case management* dobesedno preveden iz angleščine z ustreznico *vodenje primerov*. Menim, da je prevod ustrezen, vendar termina brez razlage njegovega pomena ni mogoče razumeti, saj se uporablja v specifičnem kontekstu. V spletnem angleškem enojezičnem slovarju Macmillan je izraz definiran kot *vodenje primerov, ki so osredotočeni na posameznega uporabnika storitev in ki ponujajo koordiniran pristop več organizacij; na področju brezdomstva zajema področja nastanitve, dela in usposabljanja, zdravja, duševnega zdravja in potreb, ki izhajajo iz odvisnosti*. V slovenščini nimamo izraza s takšnim pomenom, saj je vezan na angleški in ameriški socialni sistem. Zaradi tega sem izraz vključila v glosar angleško-specifičnih izrazov.

- Empowerment

Pri prevodu izraza *empowerment* v slovenščino naletimo na terminološko vprašanje. V literaturi najdemo raznolike opredelitve koncepta *empowerment*, saj so raznolika tudi področja, na katerih se uporablja. V članku »Ulična enota in projekt 'Omejitev škode'« (Ronconi: 1998) je pojem *empowerment* uporabljen citatno in je definiran kot: »Izvajati *empowerment* pomeni potegniti iz subjektivnega poznavanja (kakršnegakoli, tudi stigmatiziranega in nepriznanega) sposobnost in moč za spopad in sprejemanje odločitev v negotovih in rizičnih situacijah in/ali težavah.« Pomen pojma *empowerment* je tukaj definiran kot cilj, ki stremi k izboljšanju življenja posameznika, torej na področju brezdomstva se sklicujemo na sposobnost brezdomcev, da se zmorejo spopasti s težavami in zmorejo nadzirati svoje življenje.

Pri prevodu izraza *empowerment* v slovenščino je v strokovni literaturi zaslediti precej deljena mnenja. Boškić (2005: 178–179) v svojem članku »Krepitev moči – kritična presoja koncepta« pravi, da se je v slovenskem prostoru na področju socialnega dela uveljavil izraz *opolnomočenje*. *Opolnomočiti* pomeni *pooblastiti*, kar bi na področju socialnega dela pomenilo, da strokovni delavci opolnomočijo posameznike, da uveljavijo svoje pravice. Vendar so dejavnosti in usmeritve, ki se pojavljajo pod izrazom *empowerment*, bolj usmerjene na posameznikovo zmožnost delovanja. Izraz *empowerment* pa že v korenu izraza vsebuje besedo moč (*power*), zato meni, da sta izraza *krepitev moči* in *okrepitev* bolj ustrezna. Kljub temu pa se izraz velikokrat uporablja citatno, saj v izvorniku prekriva širše pomensko polje.

- Outreach

Naslednji izraz, ki v slovenščini nima pomensko prekrivnega ustreznika je *outreach*. V Velikem slovensko-angleškem slovarju (Oxford) je preveden kot *pomoč*, medtem ko je v Macmillanovem angleškem enojezičnem spletnem slovarju izraz definiran kot *dejavnost, ki nudi pomoč in nasvete ljudem v skupnosti, še preden sami zaprosijo za pomoč*. Izraza, ki bi poimenoval takšen pojem, v slovenščini nimamo. Na področju brezdomstva izraz poimenuje predvsem *obliko terenskega dela oziroma uličnega dela, ki brezdomcem nudi pomoč neposredno v okolju v katerem živijo, torej na cesti*. V Evrotermu je besedna zveza *outreach*

work prevedena kot *terensko delo z uporabniki drog*. Ta prevodna ustreznica je pomensko precej ožja, saj omeji terensko delo zgolj na uporabnike drog, medtem ko je ustreznica *pomoč* pomensko širša. *Outreach* je namreč oblika pomoči, ki vključuje vse, ki so na kakršen koli način izrinjeni iz družbe in potrebujejo pomoč. Sicer pa se izraz pojavlja v različnih besednih zvezah in se zato različno prevaja (npr. *terensko delo – outreach work, mobilno deljenje hrane – food outreach, krizni center za mlade – youth outreach, krizni center – outreach center*).

- Mole people

Izraz *mole people* poimenuje brezdomce, ki živijo v podzemlju velemest. V angleščini se je izraz pojavil za poimenovanje podzemnih prebivalcev New Yorka, kjer naj bi v opuščeni podzemni železnici, jaških in kanalih živelo okrog 5000 ljudi. Jennifer Toth v knjigi *The Mole People: Life in the Tunnels beneath New York City* opisuje življenje teh ljudi, ki naj bi po njenih ugotovitvah razvili svojo kulturo. Danes je ta pojav prisoten v številnih metropolah.

Glede na to, da gre za kulturno-specifičen pojem, ki v slovenskem prostoru ne obstaja, sem izraz vključila v angleško-slovenski glosar kulturno-specifičnih izrazov. Izraz sem na podlagi preučenega gradiva in intuicije prevedla kot *podzemni ljudje*. Lahko bi ga sicer prevedli tudi dobesedno kot *ljudje krti*, vendar se mi zdi prva varianta boljša.

4. ZAKLJUČEK

Problematika brezdomstva je v Sloveniji relativno nova, saj se je množično brezdomstvo pri nas začelo pojavljati kasneje v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Posledično se je šele v zadnjih letih začelo objavljati strokovne in znanstvene članke na to temo.

Neustaljenost terminologije lahko pripisujemo tudi dejstvu, da v slovenskem prostoru ni priročnika, ki bi zajemal strokovno izrazje na to temo in bi bil tako v pomoč prevajalcem ali tvorcem besedil v tujem jeziku – angleščini. S pričujočo diplomsko nalogo sem hotela pokazati, da slovenski prostor potrebuje dvojezični priročnik na področju brezdomstva, ki bo uporabnikom v pomoč pri prevajanju, razumevanju in tvorjenju besedil.

Pri iskanju gesel in njihovih ustreznic sem naletela na marsikateri problem in pri tem prišla do določenih spoznanj. Ugotovila sem, da je terminologija na tem področju v angleščini precej bolj razdelana in razvita. Poleg tega je veliko literature pri nas prevedene iz angleščine, prav tako pa se veliko strategij za preprečevanje in odpravo brezdomstva prevzema iz tujih držav. S tem pa je povezano prevzemanje tujega izrazja in neustaljena raba terminologije. To kaže na dejstvo, da se stroka naslanja na tujejezične vire in tako nastajajo nova poimenovanja pod vplivom že obstoječih poimenovanj v angleškem jeziku. Do tega prihaja predvsem, ker med strokovnjaki in jezikoslovci ni dovolj časa za sodelovanje. Za prevajalca, ki ni strokovno podučen, je prepoznavanje specifičnosti izraza, ki je prav tako del splošnega jezika, zahtevna naloga, zato potrebujemo priročnik, ki bi celotno terminologijo poenotil in razložil. Nekatere zanimive angleške kulturno-specifične izraze sem v diplomski podrobneje analizirala in jih nato vključila v dodaten angleško-slovenski glosar kulturno-specifičnih izrazov.

V glosar sem vključila tako specializirano kot tudi splošno izrazje, saj bo služil širokemu krogu uporabnikov. Gesla so eno-, večinoma pa večbesedna, med katerimi prevladujejo samostalniki in samostalniške besedne zveze. Glosar je oblikovan v programu MultiTerm, ki omogoča uvoz geselskih člankov v različne elektronske oblike.

Iztočnice so opremljen z razlagami in opombami pri kulturno zaznamovanih izrazih, da ne bi pri prevajanju prihajalo do napak in nedoslednosti. V pomoč bo pri razumevanju in

prevajanju tako slovenskega kot angleškega strokovnega ter kulturno-specifičnega izrazja na področju brezdomstva.

5. LITERATURA

Bergenholtz, Henning in Sven Tarp, 1995: *Manual of Specialized Lexicography: The preparation of Specialized Dictionaries*. Amsterdam: John Benjamins.

Boškič, Ružica, 2005: *Krepitev moči – kritična presoja koncepta*

Cabré. M. Teresa, 1998: *Terminology: Theory, Methods and Applications*. Amsterdam: John Benjamins.

Dekleva, Bojan, Razpotnik, Špela, 2007: *Brezdomstvo v Ljubljani*. Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Dekleva, Bojan, Razpotnik, Špela, 2010: Evalvacija prvega leta delovanja programa nastanitvene podpore v društvu Kralji ulice,
http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:pbzRa4cJxi8J:www.revija.zzsp.org/pdf/soc_ped_2010_1.pdf+housing+support+nastanitvena+podpora&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEESh-sXH8s0qcBG71YzyuXOD6BDzcAz-tnaquyiw1CxySVa8KeJg13tD0MQvxvaBldna9Biv8sQqZwJbrw7s1Jyg_Fb7accPzTo2Tb7UYL0Lf w3NpZy6IMAKpT4IcMgUg5tluTBmd&sig=AHIEtbQ_Wz_pfyHHgIINGJ2w9C35j8_wgQ&pli=1
(Dostop 20.8.2011)

Gabrovšek, Dušan, 1998: When Language Dictionaries No Longer Suffice: The Field Dictionary: *IATEFL Newsettler*, 8/8. 10-14.

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:kQzvf8eAsh0J:www.druzboslovnerazprave.org/clanek/pdf/2005/48/10/+empowerment+prevod&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEESjYHrVbpNr8A1HziGRhGEzHSJZJqx57jrPKLOQaywM9zbw5CEhYENARobM4Cxf8k7pbV2RdDc9GEiwYhHohTCkQLX7jdpv98GXED9qSSnMpOfIUIHxcmd8V-lh-1tjxa664XcFJ&sig=AHIEtbTA42bXIRR1yk8_BO16FjaP189jXg&pli=1 (Dostop 5.8.2011)

Logar Berginc, Nataša, 2009: Slovenski splošni in terminološki slovarji: za koga? Simpozij Obdobja 28, <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp28/Logar%20Berginc.pdf> (Dostop 15.8.2011)

Maurizio v Okorn, S. in sod., 1998: *Ulično delo: Preventiva na področju nelagodja, odvisnosti in AIDS-a*. Ljubljana: Salve.

Ramovš, Jože, 2001: *Slovar socialno alkohološkega izrazja*. 3. dopolnjena izd. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka.

Slovar slovenskega knjižnega jezika, elektronska oblika ASP 32.

Slovensko-angleški slovar, elektronska oblika ASP 32.

Spletni slovar Macmillan: www.macmillan.com

Spletni slovar Oxford Advanced Learner's Dictionary:
<http://www.oxfordadvancedlearnersdictionary.com/>

Veliki angleško-slovenski slovar Oxford, 2005/2006. Ljubljana, DZS.

Veliki angleško-slovenski slovar, elektronska oblika ASP 32.

Vintar, Špela, 2008: *Terminologija: terminološka veda in računalniško podprta terminografija*. Ljubljana. Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelek za prevajalstvo.

5.1. GRADIVO ZA SLOVENSKO-ANGLEŠKI GLOSAR

Iztočnica

- 1: <http://www.mf.uni-lj.si/dokumenti/092d0a34f52597fe5d9d334d045f97c0.pdf>
- 2: <http://www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/zdravje-sociala/brezdomci/>
- 3: http://www.mozaik-drustvo.si/si/socialni_programi/nacrtovani_programi_2
- 4: <http://www.mddsz.gov.si/>
- 5: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/konvencije/leipzig_ka_listina.pdf
- 6: www.csd-mb.si
- 7: <http://www.karitas.si>
- 8: <http://www.sociala-jesenice.net>
- 9: <http://www.brezdomec.si>
- 10: <http://www.mf.uni-lj.si/dokumenti/092d0a34f52597fe5d9d334d045f97c0.pdf>
- 11: <http://aljatasi.com/2009/11/brezdomci-zavetisce-ljubljana/>
- 12: <http://med.over.net/forum5/read.php?58,4548574,4548574>
- 13: <http://www.psih-klinika.si/>
- 14: http://zdt.si/izobrazevalne_dejavnosti/
- 15: <http://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22049980GorsinVesna.pdf>
- 16: http://www.2010againstpoverty.eu/export/sites/default/downloads/Topic_of_the_month/SI_Homelessness_Brezdomci_in_revscina_tematski_clanek.pdf
- 17: <http://www.druzina.si/icd/spletnastran.nsf/all/199FDC255FDE6EE7C125757F002AE8F6?OpenDocument>

- 18: http://sl.wikipedia.org/wiki/Glavna_stran
- 19: http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:4JffmJA8ygIJ:www.mf.uni-lj.si/dokumenti/f9e5cbf24881abb90fce6c670ce8d282.pdf+dru%C5%BEina+v+stiski+brezdomci&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEESj2QPI2s5NzWKK5YCoJxeZ0Op-qq9E1XDX65DTkK8Bu0tU1RsvcXEAsqMgBVSnaeqeH59kQN3eWenkJkYTNC1DFjmNPHnj0C9N31bpkPPVZharAD57bxico8NgsG50At4PfdWz&sig=AHIEtbQgHGkCGHWk7fQMib7C_-KzLvjdCw
- 20: <http://csd-ptuj.si/ng/sl>
- 21: http://www.fsd.uni-lj.si/ediplome/pdfs/delic_elvira_N4927.pdf
- 22: <http://www.evropa.gov.si/>
- 23: <http://www.rtv slo.si/svet/iskali-boljse-zivljenje-koncali-na-cesti-ob-pecenih-podganah/236847>
- 24:
http://www.feantsa.org/files/freshstart/Campaign_2010/background_docs/Ending%20homelessness%20-%20Slovenian%20translation.pdf
- 25: <http://www.rtv slo.si/slovenija/po-novem-zakonu-visja-nadomestila-za-brezposelnost/247566>
- 26: <http://www.csd-lj-siska.si/>
- 27:
http://www.feantsa.org/files/freshstart/Transnational_Exchanges/ENHW/Materials/SRazpotnikBDekleva_research.pdf
- 28: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dr/dr24-25Mandic.PDF>
- 29: <http://www.dnevnik.si>
- 30: <http://www.kraljiulice.org/library/491/konferenca-o-socialni-izkljucenosti-revscini-in-brezdomstvu-knjizica.pdf>
- 31: <http://www.varuh-rs.si/publikacije-gradiva-izjave/govori-referati-in-clanki/novice/detajl/revscina-in-socialna-izkljucenost-ozroma-vkljucenost/?cHash=37cf5a26af>
- 32: <http://www.sindikatsdp.si/web/sdp-predsedstvo/279-nat-486-razdeljevanje-prehrambenih-proizvodov-ogroenim>
- 33: http://moc.celje.si/socio/homeless_projekt.html

34: <http://www.stanovanjskisklad-rs.si/si/588/aktualno/odgovori-na-vpra%C5%A1anja.html?o=c096928b757f8684cce89696d0d2b9a5b690a3ab98bec6a58890e06b798754556a6684ab645399a16b7878466379>

35:

http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/7thpepreport_sl.pdf

36: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200608111.pdf>

37: http://www.kraljiulice.org/library/387/nina-varesko-brezdomstvo-v-sloveniji-in-branost-prvega-slovenskega-casopisa-za-brezdomstvo-in-sorodna-socialna-vprasanja-__kraljiulice__-diplomsko-delo.pdf

38: http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/objektiv/1042209901

39: <http://www.finance.si/260262>

40: http://jssmol.si/razpisi/10_javni_razpis_seznam_upravicencev_1_4_%202006.pdf

41: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200905065.pdf>

42: Dekleva, Bojan, Razpotnik, Špela, 2007: *Brezdomstvo v Ljubljani*. Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.

43: http://www.trebnje.si/File/strategijarazvojasocialnegavarstvado2010_1214864718.pdf

44: http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/35097

45: Stegne, Simona (2010) *Primer socialne rehabilitacije za brezdomce: stanovanjska skupina za brezdomce Društva prostovoljce VZD*. Diplomaska naloga. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

46: <http://csd-slovenija.org/sl/center/center-za-socialno-delo/see.page/socialna-kuhinja>

47: <http://www.dnevnik.si/novice/slovenija/284776>

48:

<http://www.druzina.si/ICD/SPLETNASTRAN.NSF/all/092B0B0224E2B6FEC12573A1003A65CA?OpenDocument>

49: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Novak-Zalka.PDF>

50: <http://www.mc-litija.si/program.html>

51: <http://www.rtv slo.si/slovenija/praznicno-kosilo-tudi-za-brezdomce-v-ljubljani/220319>

52: http://www.rtv slo.si/?c_mod=pda&op=view&id=97799

53: <http://www.dnevnik.si/novice/kronika/1042398649>

54: <http://24ur.com/novice/slovenija/brezdomci-iscejo-zatocisce.html>

55: http://www.drustvo-sos.si/index.php?page_id=22

56: http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042405205

57:
http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:bbTDAZo3hUEJ:ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId%3D6407%26langId%3Dsl+partnerske+zveze+brezdomci&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEEShlc3_apae9UYutPPgYv2Rssjj5uu8NHOMJH6M9S1JkEEyoJGBtFViaW_GKXt3OqVuRZh_DdONwX1EYICfE2a95LyXv6LMz-4n5udyKKU2Nji2sk1LdVTEnx2XmvSuZ38_-4Ajo&sig=AHIEtbQ_rCSMAEjqXO2kZdFnurWiPjpp7Q&pli=1

58: <http://www.rtv slo.si/slovenija/policija-beracenje-je-socialni-problem/91048>

59: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Podpecan-Tjasa.PDF>

60: <http://www.2010againstopoverty.eu/about/tackling.html?langid=sl>

61: www.pivka.si/dokument.aspx?id=2961

62: http://www.mladina.si/dnevnik/10-03-2009-podobe_tretjega_sveta_v_srcu_zda/

63: <http://www.prostovoljstvo.org/index.php?id=438&lang=sl>

64: <http://www.irssv.si/programi-socialnega-varstva/alkoholizem/index.html>

65: <http://www.delo.si/clanek/78637>

66: http://nepremicnine.si21.com/Novice_iz_sveta_nepremicnin/Slovenjegraski_brezdomci_preseljeni.html

67: <http://www.idrija.si/index.php?vie=cnt&id=2007112815264197>

68: <http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/8B242694042B6A29C125717200280D06>

69: <http://www.primorske.si/Priloge/Zdravje/Varne-sobe-za-zasvojenje.aspx>

70:
http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:LX8hIPfYFDIJ:www.dlib.si/v2/StreamFile.aspx?URN%3DURN:NBN:SI:doc-UINILAYE%26id%3D8a2ac354-2e46-4c3e-b2e5-bc0433d00272%26type%3DPDF+%C5%BEivljenske+ve%C5%A1%C4%8Dine&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEEShw8SihLjLfZ4gu0ww5WwYuv4E2GflbV_LBoRDBnm9ODDqljSnB2fk02bkxp2lf0FTvse5Z_B4N79-Nt0QTdCnf5WGSa44FTdssTYf933e4jD3b1pBEeZyDKmLEkVqbP3MAiSN&sig=AHIEtbThEbxrEds-iIKIDJH64AmC22G1vw&pli=1

71: [http://www.novitednik.com/ne_prezrite.php?id=221&m=4&l=2005\),%2014.%209.%202006](http://www.novitednik.com/ne_prezrite.php?id=221&m=4&l=2005),%2014.%209.%202006)

72: http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:yhjOtZKkaLMJ:www.kraljiulice.org/library/491/konferenca-o-socialni-izkljudenosti-revschini-in-brezdomstvu-knjizica.pdf+odpornost+brezdomcev&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEEsGxw-6OKZFZyv-IVDRW_yViZdyUPDm9A4ZX-lq-J0Xz3hEj3GUZQ3nT0QW1afCY6r5L3xvqA-MEacLCmzslQAJ3cu_pHgvLCJ9mzoFMprE6ShFBAiBEIPn3MSY63UzpwDYFFGS&sig=AHIEtbQC PMQ71bl7DoBwNtmUQR0KskXITg

73:

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:bwwttDIE0_gJ:www.cmepius.si/files/cmepius/userfiles/dogodki/Vaorizacijska%25202010/UVODNIK%2520OSLAJ.ppt+javna+ozave%C5%A1%C4%8Denost+brezdomci&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEESiZo8zg0vltEqpDZWjy0_5V52fhTwBx_gi4oN0dGRLpOiRhv6wNN8LqOJ3YePXLfXrP9sPWaykIIQ4gD3l4b7SsZzawjcKdcXR1HfauyNixDPoTOiLvM5njtkUM-Mb1EAeO-oku&sig=AHIEtbRkN9rL17ZO4hV7_SYA6HBXzV-dzA

74: <http://www.kraljiulice.org/library/385/stas-praznik-cestni-casopis-kot-oblika-pomoci-in-samopomoci-brezdomcem-diplomsko-delo.pdf>

75: <http://www.cek.ef.uni-lj.si/UPES/novosel329.pdf>

74:

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:_LuYzBA8Di0J:www.ptuj.si/API/download.php%3Ffid%3D1123+socialno+zapostavljeni&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEEsgeE01_xyHprUMhPaZkoD0AeWaCFCEqCjSI9IGEMej1O2CxFKEz966cdpl2NSQli5QQZQdJAIwla2rCPuUSacrP-4cKV52K9oPQdEMKV66_HaiGP1VOkL7Nj6h1hzmO5zfe7nDd&sig=AHIEtbSRKo3j_lkxwZTQg3hiMbXK9ON24A

75: <http://www.cek.ef.uni-lj.si/magister/cebul2737.pdf>

76: http://www.feantsa.org/files/freshstart/Campaign_2010/background_docs/FEA%20013-10%20SL.pdf

77: <http://www.kraljiulice.org/kaj-delamo/nastanitev>

78: <http://www.medicina-danes.si/show.php?id=241325&mdSt=1376>

79: <http://www.delo.si/clanek/129505>

80: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dr/dr48Boskic.PDF>

81: <http://www.zzv-kp.si/wp-content/uploads/1L-Ko-si-na-dnu-MilanKrek-NASL-KAZALO.pdf>

82: <http://zupnije.rkc.si/lj-sv-trojica/index.php/zupnijsko-glasilo/april-2011/188-ljubezendela-udee>

83: <http://www.rtv slo.si/zabava/zanimivosti/video-brez-doma-a-ne-brez-glasu-nova-zvezdaje-rojena/247951>

84: <http://www.gov.si/csd/kranj/razdelilnica.htm>

- 85: Maurizio v Okorn, S. in sod. (1998) *Ulično delo: Preventiva na področju nelagodja, odvisnosti in AIDS-a*. Ljubljana: Salve.
- 86: <http://www.majsperski.si/index.php?stran=SocialnaVarnost>
- 87: http://www.zzv-ms.si/si/zdrava-prehrana/documents/primerKamenci_000.pdf
- 88: <http://www.klub-povezani.si/finance/delavnica-financna-neodvisnost>
- 89: <http://www.mf.uni-lj.si/dokumenti/5c7ba8bab6a9c3ff4713e25337dd8b41.pdf>
- 90: <http://24ur.com/novice/svet/sistem-socialne-varnosti-po-vstopu-v-eu.html>
- 91: http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:2DgLKkJLW5oJ:www.student-info.net/sis-mapa/skupina_doc/ff/knjiznica_datoteke/1256135226_eSktaXD_5._revina_.doc+ube%C5%BEnik+brezdomec&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEESgT9arC-s2PgkV48TGUU3AnVS-mJK12RYEKceg-Diwx0qczi7-Whc0Ccl2KSvMDxMbtMMEXgAStoMMuyFi-EWZrY_ZfiQHPzJrFxnZJP4Nj4xuGjx6P_TPHQp0IS9E_5KWVP-Dh&sig=AHIEtbTfmm4zvRZbjQ8JdEC_EJ_85hi3Vw
- 91: http://www2.gov.si/zak/Zak_vel.nsf/0/d65826bc7be7667ec125662b00344a67?OpenDocument
- 92: <http://www.europarl.europa.eu/si/pressroom/content/20101006IPR85250/html/Pro%C5%BEnej%C5%A1a-regionalna-politika-za-ustvarjanje-delovnih-mest>
- 93: <http://www.rtv-slo.si/svet/kar-tretjina-pridelane-hrane-konca-v-smeteh/257470>
- 94: <http://www.agencijamori.com/varcevanje/otroci-in-denar.aspx>
- 95: <http://www.ess.gov.si/>
- 96: <http://www.brezalkohola.si/>
- 97: <http://www.drustvo-zenska-svetovalnica.si/nasilje-nad-zenskami/kaj-je-nasilje>
- 98: <http://www.dnevnik.si/novice/slovenija/ljubljana/1042410004>
- 99: Barber, James G. (1997), *Socialno delo na področju zasvojenosti*, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.
- 100: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Babic-Jasna.PDF>
- 101: <http://www.drustvo-stigma.si/politika-droge-in-zmanjevanje-kode/208-paradigma>

Angleška ustreznica

1: http://england.shelter.org.uk/get_advice/homelessness/

2: <http://www.homelesshub.ca/Library/>

3:

http://www.feantsa.org/files/freshstart/Campaign_2010/background_docs/FEANTSA_handbook_EN_FINAL.pdf

4: http://books.google.si/books?id=-ICWHqta_ekC&pg=PA119&lpg=PA119&dq=%22existential+problems%22+homeless&source=bl&ots=V8oPZhWsV3&sig=W8-_24oRpjm5NmHm3EInV7jzloQ&hl=sl&ei=56MhTfaXCYGi8QO64YHQBQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=2&ved=0CCEQ6AEwAQ#v=onepage&q=%22existential%20problems%22%20homeless&f=false

5: <http://www.ssa.gov/pubs/10100.html>

6:

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:2Mk0859JybUJ:www.centralfloridahomeless.org/news_fact.html+comprehensive+program+homeless&cd=18&hl=sl&ct=clnk&gl=si&client=firefox-a

7: <http://www.ssa.ocgov.com/>

8: <http://www.bristol-acupuncture-clinic.co.uk/medicine/33171.php>

9: http://books.google.si/books?id=q-PgHH8TJi8C&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

10:

http://www.sciencedirect.com/science?_ob=HomePageURL&_method=userHomePage&_btn=Y&_zone=TopNavBar&_origin=rslt_list&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=caf818e47851cc3ec5779f6241104b59

11: <http://www.aota.org/News/Centennial/40313/Work/COTS.aspx>

12: <http://www.iwight.com/council/publicservices/serviceDetail.aspx?servID=1200>

13: <http://www.tulsadaycenter.org/>

14: http://www.feantsa.org/files/national_reports/slovenia/Stat%20update-slovenia2005.pdf

15: <http://www.bigissuesouthwest.co.uk/news.php?newsid=79>

16: <http://famvin.org/en/archive/slvenia>

- 17: <http://www.homeless.org.uk>
- 18: http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page
- 19: http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:-tkzb4hbW_oJ:www.feantsa.org/files/freshstart/Communications/Homeless%2520in%2520Europe%2520EN/PDF_2010/Homeless%2520in%2520Europe_Spring10_EN.pdf+%22precarious+living+conditions%22+homeless&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEEsJlp9Wn7Ep5fyNPL7VZoFeJXdxYEsS1UZmWP_rtQ14yplUbkFCybm-nTbgob4yBteM6nrSrySX7-IFKlmB4ti6YVxFBs2SEjMdlzSxc0mtl0nJK6alyGhgowMC05LTSCkWrMid&sig=AHIEtbSoR55tgDMiWWSbnwlpCHsP_0QW4g&pli=1
- 20: http://www.feantsa.org/files/national_reports/slovenia/Stat%20update-slovenia2005.pdf
- 21: <http://www.svp.org.uk/02whatwedo/souprun.htm>
- 22: <http://www.nspireatlanta.com/#/the-program>
- 23:
http://www.associatedcontent.com/article/1673667/poverty_and_homelessness_a_family_crisis.html?cat=25
- 24: <http://www.oppage.state.fl.us/profiles/5047/>
- 25: <http://www.streetsense.org/2010/09/homeless-job-seekers-battling-the-odds/>
- 26: <http://www.crisis.org.uk/pages/poverty-and-homelessness.html>
- 27: <http://newstandardnews.net/content/index.cfm/items/4672>
- 28: http://www.crisis-center.org/Homeless_Services.html
- 29: <http://www.casemanagementguidebook.ie/Case-Management-Listings/Accommodation---Homelessness/Settlement-Services/Tenancy-Support---Settlement-Services.aspx>
- 30: <http://www.helensandersonassociates.co.uk/reading-room/who-/people-who-are-homeless.aspx>
- 31: <http://www.nationalhomeless.org>
- 32: <http://www.nchcw.org/files/housing/SHF.pdf>
- 33: <http://www.housethehomeless.org/tag/living-wage/>
- 34:
http://www.citizensinformation.ie/en/housing/losing_your_home/housing_options_for_homeless_people.html

- 35: <http://www.nationalcarestandards.org/161.html>
- 36: <http://www.springerlink.com>
- 37: <http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index5778EN.html>
- 38: http://books.google.si/books?id=kxg3tp2c6V0C&pg=PA271&lpg=PA271&dq=%22at-risk+group%22+homeless&source=bl&ots=klosqK2UT8&sig=BtBYMt2OGpQ2xkkRJHZsAfUMB84&hl=sl&ei=clZvTYTaL4-0hAed84ww&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=5&ved=0CCwQ6AEwBDgK#v=onepage&q=%22at-risk%20group%22%20homeless&f=false
- 39: <http://www.aucklandcity.govt.nz/auckland/introduction/safer/homeless/useful.asp>
- 40: <http://www.homelessuk.org/details.asp?id=UK15933>
- 41: <http://www.statistics.gov.uk/hub/people-places/housing-and-households/housing-need-and-homelessness>
- 42: <http://www.south-metro.org/programs/index.cfm?cid=4202>
- 43: <http://www.thehour.com/story/479962>
- 44:
<http://usgovernmentbenefits.org/hd/index.php?t=nyc+department+of+homeless+services>
- 45: http://youthmentorproject.org/files/getinvolved/Homeless_211_Resource_List.pdf
- 46: <http://www.east-paradise.com/?p=1042>
- 47: <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/podium-family-breakdown-and-homelessness-1094466.html>
- 48:
<http://www.hortonhousing.co.uk/servicesdocs/Conn3ct%20Service%20Description%2014.10.2010.pdf>
- 49: <http://csd-kp.si/sl/page/view/id/od-skrbstvene-dejavnosti-do-sodobnega-socialnega-dela>
- 50: http://www.cardiffhealthalliance.org/eng/APG_Homeless.php
- 51: <http://www.olderhomelessness.org.uk/?pid=200>
- 52: <http://www.insidehousing.co.uk>
- 53: <http://www.homelesspages.org.uk>

- 54:
http://www.facs.gov.au/sa/housing/pubs/homelessness/saap_er_publications/exprisoners/Documents/sec_5.htm
- 55: <http://www.homelessforums.org/showthread.php?t=515>
- 56: <http://www.erevija.com/novica/2614760/Ko-bogati-Anglezi-izracunajo-zivljenjski-minimum-revnim>
- 57: <http://www.cityoffrederick.com/cms/hr/description.php?id=POS-03-11>
- 58: <http://www.scie-socialcareonline.org.uk/default.asp>
- 59: <http://www.outreachindiana.org/WhatWeDo/StreetWork/tabid/96/Default.aspx>
- 60: <http://www.mungos.org/>
- 61: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/1953023.stm>
- 62: <http://www.actspwc.org/Docs/Shelter%20Case%20Manager.pdf>
- 63: <http://www.bphc.org/programs/homeless/Pages/Home.aspx>
- 64:
<http://www.camba.org/Programs/HousingServicesDevelopment/EmergencyandTransitionalHousing/GatheringPlaceHomelessDropinCenter/tabid/100/Default.aspx>
- 65: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-wiltshire-12480833>
- 66:
http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:e8sJTCPCqgQJ:www.thamesreach.org.uk/EasySiteWeb/getresource.axd%3FAssetID%3D19438%26type%3Dfull%26servicetype%3DAttachment+%22subsistence+level%22+homeless+site:uk&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEESjR3qm0KF4E2XDidS5kyz1nFaBxHBhZNYoEpmGqkRvaYDi_70MSI8NYdZk1YePtay-tXGUX4telaY8qxtP2DiQRlbSjNstopHOOJAQbcACCFwDboO31xS0UY012xzipF-wCuY5b&sig=AHIEtbSbX4LixTS92BpHqeDCqnNlqrU8RQ
- 67: www.lvrj.com/news/9915087.html
- 68: <http://www.cafebabel.co.uk/article/33409/2010-year-poverty-europe-social-exclusion-facts.html>
- 69:
http://www.pathways.org.au/index.php?option=com_content&view=article&id=165&Itemid=116
- 70: http://www.sacdhs.com/CMS/download/pdfs/PRI/Pri_clinic%20brochure.PDF
- 71: <http://hofemergencyfoodassistance.wordpress.com/tag/homelessness/>

72: <http://www.npr.org/news/specials/housingfirst/whoneeds/ex-offenders.html>

73: <http://www.direct.gov.uk>

74: <http://www.gsc.org.uk/>

75:
http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:LX8hIPfYFDIJ:www.dlib.si/v2/StreamFile.aspx?URN%3DURN:NBN:SI:doc-UINILAYE%26id%3D8a2ac354-2e46-4c3e-b2e5-bc0433d00272%26type%3DPDF+%C5%BEivljenske+ve%C5%A1%C4%8Dine&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEEShw8SihLjLfZ4gu0ww5WwYuv4E2GflbV_LBoRDBnm9ODDqljsnB2fk02bkxqp2lf0FTvse5Z_B4N79-Nt0QTdCnf5WGSa44FTdssTYf933e4jD3b1pBEeZyDKmLEkVqbP3MAiSN&sig=AHIEtbThEbxrEds-iIKIDJH64AmC22G1vw&pli=1

76: <http://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-11889056>

77: <http://www.oceansharborhouse.org/streetoutreach.html>

78:
<http://www.hertsmere.gov.uk/housing/homelessness/detailsofemergencyaccommodationandnightshelters.jsp>

79: <http://www.ehow.co.uk>

80: <http://www.bhchp.org/>

81:
http://www.healthandhomeless.org/component/option,com_sobi2/sobi2Task,sobi2Details/catid,6/sobi2Id,47/Itemid,24/

82: <http://www.dropinn.org/>

83: http://www.huffingtonpost.com/2009/08/11/cities-tolerate-tent-city_n_256593.html

84: www.restartinc.org/capitalcampaign_about.htm

85: <http://homelessness.samhsa.gov/Resource/Browse.aspx>

86: <http://www.crisiscentre.bc.ca/programs-services/distress-phone-services/>

87: <http://www.yos.org/>

88: <http://www.searchhomeless.org/search-programs-detail.php?id=238>

89: <http://www.thepoverellocenter.org/>

90: <http://www.youthcrisiscenter.org/>

91: <http://www.sciencesociales.uottawa.ca/ipc/pdf/IPC-Homelessness%20report.pdf>

92:

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:gNFZM8lfVx4J:www.environ.ie/en/Publications/DevelopmentandHousing/Housing/FileDownload,1798,en.pdf+homelessness+preventive+measure&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEEsJJoPU3iDmdc80FxORfD6JAlHa5gy6gsYMNvFKaXzTfJN8Zt_Y0wrREaUXRN9qA4vcOdWbZXR4DSZKQeLN_2WnvVt6bXZ9ZOLDMeOE-BRcikfq41ARZg5Y6htJZPuzmcC1OnXED&sig=AHIEtbSzSM8Sb_0C7qamTDAf-Op2-FSalg&pli=1

93: <http://www.stjosephctr.org/>

94: <http://staffweb.itsligo.ie/gateway/default.asp>

95: <http://www.tampabay.com/news/localgovernment/florida-bill-would-crack-down-on-panhandling/1162453>

96: <http://www.nchv.org/page.cfm?id=170>

97: http://www.wishingwelloutreach.org/images/NONPERISHABLE_FOOD.pdf

98: <http://www.nwfdailynews.com/articles/panhandling-38811-clearly-pensacola.html>

99: <http://www.miamirescuemission.com/browardoutreach.htm>

100: <http://www.hhs.gov/>

101: <http://www.geog.qmul.ac.uk/homeless/homelessplaces/careorfear.pdf>

102: <http://www.aele.org/law/2008LRAUG/2008-8MLJ101.pdf>

103: http://www.direct.gov.uk/en/crimejusticeandthelaw/crimeprevention/dg_4001652

104: <http://www.housing.nsw.gov.au/NR/rdonlyres/7FB41FA5-44CE-46BA-A854-C13E964FF107/0/Handbook.pdf>

105: Collins dictionary of Sociology, 2005

<http://www.aucklandcity.govt.nz/auckland/introduction/safer/homeless/useful.asp>

106: http://www.citycareinc.org/food_outreach.php

107: <http://www.homelessinsb.org/articles.cfm?id=150>

108: <http://www.scotborders.gov.uk/council/departmentsandservices/socialwork/>

109: <http://www.dss.cahwnet.gov/cdssweb/default.htm>

110: <http://www.mdds.gov.si/si/>

111: <http://www.fapc.org/serve/our-city/homeless-on-the-steps>

112: <http://www.crisisassistance.org/>

- 113:
http://www.feantsa.org/files/freshstart/Campaign_2010/background_docs/100414_handbook_en
- 114: <http://www.helpsonv.org/index.php>
- 115: http://www.nrpslo.org/en/noq/partners/employment_service_of_slovenia.aspx
- 116: <http://www.thamesreach.org.uk/>
- 117: <http://www.ibiblio.org/rcip/women.html>
- 118: <http://www.thecrimereport.org/archive/la-cracking-down-on-skid-row-to-cut-drug-dealing>
- 119: <http://www.emmausbristol.org.uk/>
- 120: http://www.gov.ns.ca/health/ccs/ltc/policyManual/Resident_Charge_Policy.pdf

Razlaga

- 1: <http://www.macmillandictionary.com/>
- 2: Slovar slovenskega knjižnega jezika, elektronska oblika ASP 32.
- 3: <http://dictionary.cambridge.org/>
- 4: <http://www.websters-online-dictionary.org/definitions/>
- 5: <http://www.merriam-webster.com/dictionary/>
- 6: <http://www.thefreedictionary.com>
- 7 : <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:uA06R-YNVycJ:homelessinstoke.com/what-is-homelessness/+insecure+housing+means&cd=4&hl=sl&ct=clnk&gl=si>
- 8: http://sl.wikipedia.org/wiki/Glavna_stran
- 9: <http://westchester-therapist.com/pdt-existential-issues.html>
- 10: <http://medical-dictionary.thefreedictionary.com>
- 11: www.wisegeek.com
- 12: <http://www.firststopcareadvice.org.uk/>
- 13: <http://www.answers.com>

- 14: <http://www.businessdictionary.com>
- 15: <http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index5778EN.html>
- 16:
http://www.ourproperty.co.uk/guides/independent_landlord_professional_landlord.html
- 17: Dekleva, Bojan, Razpotnik, Špela, 2007: *Brezdomstvo v Ljubljani*. Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- 18: <http://handbooks.homeless.org.uk/resettlement/theory/what>
- 19: <http://www.haphousing.org>
- 20: <http://dictionary.sensagent.com/>
- 21: <http://www.businessdictionary.com/>
- 22: <http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index1576EN.html>
- 23: <http://www.outreachindiana.org/WhatWeDo/StreetWork/tabid/96/Default.aspx>
- 24: <http://www.medterms.com/script/main/art.asp?articlekey=24405>
- 25: <http://casat.unr.edu/bestpractices/view.php?program=55>
- 26: http://www.ehow.com/facts_6001226_transitional-housing_.html
- 27: <http://www.lung.si/gradiva/SOCIOLOGIJA.pdf>
- 28: <http://encarta.msn.com/encnet/features/dictionary/dictionaryhome.aspx>
- 29: <http://targetjobs.co.uk/career-sectors/social-care/faqs/what-is-social-care>
- 30: <http://www.yourdictionary.com/>
- 31:
http://www.otroci.gov.si/index.php?option=com_content&task=view&id=148&Itemid=299
- 32: <http://www.minddisorders.com/Py-Z/Vocational-rehabilitation.html>
- 33: <http://www.hertsmere.gov.uk/housing/homelessness/detailsofemergencyaccomodationandnightshelters.jsp>
- 34: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/stanovanja/
- 35: <http://www.croydon.gov.uk/advice/benefits/welfare-benefits/whatarewelfarebenefits>

- 36: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/raziskava_vkljucevanje2_an.pdf
- 37: http://www.feantsa.org/files/freshstart/Campaign_2010/background_docs/FEANTSA_handbook_EN_FINAL.pdf
- 38: <http://www.svp.org.uk/02whatwedo/souprun.htm>
- 39: <http://www.nationalcarestandards.org/161.html>
- 40: <http://www.npr.org/news/specials/housingfirst/whoneeds/ex-offenders.html>
- 41: <http://www.iwight.com/council/publicservices/serviceDetail.aspx?servID=1200>
- 42: <http://famvin.org/en/archive/slovenia>
- 43: <http://www.crisis.org.uk/pages/poverty-and-homelessness.html>
- 44: <http://staffweb.itsligo.ie/gateway/default.asp>
- 45: <http://www.actspwc.org/Docs/Shelter%20Case%20Manager.pdf>
- 46: http://www.wishingwelloutreach.org/images/NONPERISHABLE_FOOD.pdf
- 47: <http://www.mddsz.gov.si/si/>
- 48: www.csd-mb.si
- 49: Maurizio v Okorn, S. in sod. (1998) *Ulično delo: Preventiva na področju nelagodja, odvisnosti in AIDS-a*. Ljubljana: Salve.
- 50: <http://www.kraljiulice.org/library/393/maja-kozar-in-luna-jurancic-sribar-nastanjevanje-brezdomnih-norveska-politika-in-praksa.pdf>
- 51: <http://www.mojadruzba.si/files/Prirocnik-o-sodelovanju-med-obcinami-in-nevladnimi-organizacijami.pdf#page=23>
- 52: <http://www.csd-lj-siska.si/>
- 53: <http://www.primorske.si/Priloge/Zdravje/Varne-sobe-za-zasvojenje.aspx>
- 53: http://www2.gov.si/zak/Zak_vel.nsf/0/d65826bc7be7667ec125662b00344a67?OpenDocument
- 54: <http://www.kariernicenter.si/svetovanje>
- 55: http://zdt.si/terapevtske_skupine/

56: <http://www.homelesshub.ca/Library/>

57:

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:LX8hIPfYFDIJ:www.dlib.si/v2/StreamFile.aspx?URN%3DURN:NBN:SI:doc-UINILAYE%26id%3D8a2ac354-2e46-4c3e-b2e5-bc0433d00272%26type%3DPDF+%C5%BEivljenske+ve%C5%A1%C4%8Dine&hl=sl&gl=si&pid=bl&srcid=ADGEEShw8SihLjLfZ4gu0ww5WwYuv4E2GflbV_LBoRDBnm9ODDqljsnB2fk02bkxqp2lf0FTvse5Z_B4N79-Nt0QTdCnf5WGSa44FTdssTYf933e4jD3b1pBEeZyDKmLEkVqbP3MAiSN&sig=AHIEtbThEbxrEds-iIKIDJH64AmC22G1vw&pli=1

58:

http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:xQOcjUBjWFQJ:www.dijaski.net/get/soc_sno_celotna_snov_01.doc+%22na+robu+dru%C5%BEbe%22+pomei&hl=sl&pid=bl&srcid=ADGEE Sip3UL1dZHdoGlaOKO7UV-p_j8yP7ogBdaFi5AOx5sxZncu8h8O3RbHFOfEtInnmSpk7do5mm_4lgjKW9FDsPXaP_bXqTB9JtYNMxOi34PxmneqILxZlBodtOWXCrijMzBRinwuG&sig=AHIEtbT4IXr2_udSQNhNhC9pMrS4k008Vw

59: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199998&stevilka=4619>

60 : Stegne, Simona (2010) *Primer socialne rehabilitacije za brezdomce: stanovanjska skupina za brezdomce Društva prostovoljce VZD*. Diplomaska naloga. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

61: <http://www.south-metro.org/programs/index.cfm?cid=4202>

62: <http://www.mungos.org/>

63: Barber, James G. (1997), *Socialno delo na področju zasvojenosti*, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

64: http://england.shelter.org.uk/get_advice/homelessness/

65: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Babic-Jasna.PDF>

Slikovno gradivo za glosar

Brezdomstvo: <http://2010vancouver.ca/mayoral-candidates-debate-over-homelessness-025814.php>

Dnevni center za brezdomce: <http://www.brezdomec.si/?q=content/predstavitev-dnevnega-centra>

Šotorsko naselje: http://en.wikipedia.org/wiki/Tent_city

Ulično delo: http://www.msnbc.msn.com/id/21678030/ns/us_news-military/t/out-uniform-street/

5.2. GRADIVO ZA ANGLEŠKO-SLOVENSKI GLOSAR KULTURNO-SPECIFIČNIH IZRAZOV

- 1: http://www.frameworkha.org/pages/what_we_do.html
- 2: <http://www.nationalcarestandards.org/161.html>
- 3: <http://www.geog.qmul.ac.uk/homeless/homelessplaces/careorfear.pdf>
- 4: *Ulično delo*; Preventiva na področju nelagodja, odvisnosti in AIDS-a, Salve d.o.o., Ljubljana 1998
- 5: <http://www.oxfordadvancedlearnersdictionary.com>
- 6: http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page
- 7: <http://www.merriam-webster.com/>
- 8: <http://www.worldwidewords.org/turnsofphrase/tp-wet1.htm>
- 9: http://www.nytimes.com/2011/05/01/magazine/mag-01YouAreHere-t.html?_r
- 10: <http://www.firststopcareadvice.org.uk/>
- 11: http://www.ehow.com/how_2320166_become-social-care-worker-uk.html
- 12: <http://hofemergencyfoodassistance.wordpress.com/tag/whats-in-a-food-hamper/>
- 13: <http://www.dhs.state.il.us/page.aspx?item=30360>
- 14:
http://www.newport.gov.uk/_dc/index.cfm?fuseaction=housing.homeless&contentid=CONT576703
- 15: http://www.feantsa.org/files/freshstart/Campaign_2010/background_docs/FEA%20013-10%20SL.pdf
- 16: <http://handbooks.homeless.org.uk/hostels/journey/keyword/mappingkeyworkingie.pdf>
- 17: <http://www.encyclopedia.chicagohistory.org/pages/613.html>

Slikovno gradivo:

Mole people: http://vero-de-viguerie.photoshelter.com/gallery-image/MOLE-PEOPLE-NY/G0000_9uGll01X2M/I0000IY_RhSTvU3Q

Net café refugee: <http://www.yomiuri.co.jp/dy/columns/0005/lens218.htm>

Wet house: <http://www.nytimes.com/2011/05/01/magazine/mag-01YouAreHere-t.html?scp=1&sq=%22wet%20house%22&st=cse>

Food stamp: http://www.infobarrel.com/How_to_Apply_for_Food_Stamps_Online

6. DVOJEZIČNI GLOSAR BREZDOMSTVA

6.1. NAVODILA UPORABNIKU

Glosar s področja brezdomstva je dvojezični razlagalni glosar strokovnih izrazov oziroma terminov predvsem s področji zdravstva, socialnega dela, stanovanjske problematike, uporabe drog, družine, prehrane in socialne politike. Iztočnice so opremljene z angleškimi ustreznici. Poleg tega je splošnemu glosarju dodan še angleško-slovenski glosar specifičnih izrazov.

Strokovni izrazi, obdelani v glosarju, so bili izbrani predvsem iz spleta, nekaj pa tudi iz strokovnih člankov. Vsak strokovni izraz s področja brezdomstva je geslo samostojnega slovarskega članka, ti so razvrščeni po abecedi, ne glede na to, ali so poimenovanja enobesedna ali večbesedna. Gesla so najpogosteje samostalniki oziroma samostalniške besedne zveze in so navedena v ednini, pri določenih oblikah, pa v množini, ker se v takšni obliki uporabljajo. Nekaj je tudi glagolov in glagolskih besednih zvez, pridevnikov in ena predložna zveza.

Geslo ima označeno mesto in kakovost naglasa. Pri enobesednem samostalniškem geslu je navedena drugosklonska končnica, medtem ko ima večbesedno geslo drugosklonsko končnico navedeno za vsako besedo zveze (**stanovánjska polítika** -e -e). Pri večbesednih geslih s sklonsko neujemalnimi členi je nespremenjena sklonska oblika označena z dvema črticama (**razdelílnica hráne** -e --). Drugosklonski končnici sledi označevalnik za spol (m, ž, s), ki se pri večbesednih geslih ravna po samostalniškem jedru, in označevalnik za množino če ima geslo množinsko obliko (**slábe biválne razmére** -ih -ih -mér ž mn.) . Pri glagolih je besedotvornost zaznamovana z okrajšavama dov. oz. nedov za vid (**shájati** -am nedov).

Glosar prikazuje poimenovalni sistem stroke, zlasti poimenovanja pisne zvrsti, in deloma upošteva strokovno neustrezna poimenovanja, ki jih označuje z označevalnikom *pog.*, *žarg.*, *poniž.*, *reform.*, *slabš.* in *zastar.* Če ima geslo dvojnico, usmerjevalna puščica napoti k ustreznemu geslu (→ podprta stanovanja). V primeru, da se ustreznik le delno prekriva s pomenom iztočnice, je označen s simbolom ≈.

Za označevalnikom vir je s številko navedeno gradivo iz katerega je bilo geslo vzeto. Prva številka se nanaša na iztočnico, druga na ustreznik, tretja pa na razlago (npr. 18 / 2 / 66). Nekaterim geslom je dodano tudi slikovno gradivo, ki služi kot dopolnilo k razlagi pomena izraza.

Za označevanje regionalnih dvojnic sem uporabila ustrezno kratico (*ZDA*, *VB*, *NZ*) ali celo besedo (*Avstralija*, *Kanada*, *Japonska*).

Označevalniki

→	kazalka, ki nakazuje navezovanje na drugo besedo v slovarju (npr. sinonim)
()	okrogli oklepaj za navajanje pojasnil
S	sinonim
<i>pog.</i>	pogovorno
<i>poniž.</i>	poniževalno
<i>nefor.</i>	neformalno
<i>zastr.</i>	zastarelo
<i>žarg.</i>	žargonsko
<i>slabš.</i>	slabšalno
<i>VB</i>	ustreznik, ki se uporablja predvsem v Veliki Britaniji
<i>ZDA</i>	ustreznik, ki se uporablja predvsem v Združenih državah Amerike
<i>NZ</i>	Ustreznik, ki se uporablja predvsem na Novi Zelandiji
<i>SL</i>	iz slovenščine preveden, v angleščini neustaljen angleški ustreznik
≈	delna prekrivnost pomena; v angleščini ustaljen angleški ustreznik, ki se delno prekriva s slovensko iztočnico
ž	samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola
m	samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola
s	samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola
ed.	ednina
mn.	množina
predl. zv.	predložna zveza
1 / 2 / 3	številčna oznaka vira; prva številka označuje iztočnico, druga ustreznik, tretja pa razlago

6.2. SLOVENSKO-ANGLEŠKI GLOSAR

abstinénčna kríza -e -e ž neprijetni telesni znaki, ki se pojavijo pri zasvojenem človeku, ko nenadoma preneha jemati snov, s katero je bil zasvojen
ang.: cold turkey, withdrawal
vir: 101 / 18 / 3

abstinénčni sindróm -ega -a m skupek telesnih, duševnih in drugih motenj, ki se pojavijo pri zasvojenem človeku, ko preneha jemati sredstva, s katerim je bil zasvojen (npr. glavobol, tresenje, nespečnost, nemir)
ang.: withdrawal syndrome
vir: 18 / 2 / 66

ambulánta za osébe brez zdravstvenega zavaróvanja -e -- -- --
-- -- ž brezplačna ambulanta namenjena vsem, ki nimajo urejenega zdravstvenega zavarovanja oz. tistim, ki si sami ne morejo plačati zdravstvene oskrbe
ang.: free medical/healthcare clinic
vir: 2 / 18 / 8

beráč -a m kdor na ulici mimoidoče prosi za denar, da si lahko zagotovi preživetje
ang.: beggar, panhandler (ZDA)
vir: 74 / 85 / 1

beráčenje -a s na ulici prositi mimoidoče za denar, miloščino
ang.: begging, panhandling (ZDA)
vir: 21 / 98 / 1

bíti brez stanóvanja sem -- -- nedov. začasno bivati v zavetišču za brezdomce, varni hiši ali v kakšni drugi instituciji, kot je na primer kazenska institucija
ang.: to be houseless
vir: 1, 42 / 3 / 37

bíti brez stréhe sem -- -- nedov. spatí na prostem brez kakršnega koli zavetja
ang.: to be roofless
vir: 1 / 7 / 3

bíti brez ustrézne namestitve sem -- -- -- nedov. bivati v razmerah, ki ne ustrezajo

minimalnim bivalnim standardom (npr. bivanje v mobilnem domovanju)
ang.: to be inadequately housed
vir: 77 / 30 / 6, 17

bíti v stíski sem -- -- nedov. težko stanje navadno zaradi pomanjkanja materialnih dobrin, ki so nujne za življenje, ali zaradi duševnega neugodja
ang.: to be in need, be in dire straits
vir: 21 / 1, 107 / 2

bívanjska problemátika -e -e ž problemi, ki zadevajo stisko človekovega obstoja in smisel življenja
ang.: existential problems
vir: 3 / 4 / 9

bívati v nègotóvih rozmérah bívam -- -- -- nedov. stanovanjske razmere, ki se lahko zelo hitro spremenijo ali poslabšajo brez predhodnega opozorila; sem sodijo ljudje, ki bivajo brez pravice najema, v grožnji pred izselitvijo ali pod grožnjo nasilja
ang.: to live in insecure housing, live in precarious living conditions
vir: 21 / 18 / 7, 17

bòj próti révščini bôja -- -- m prizadevanje za odpravo revščine in zmanjšanje socialne neenakosti
ang.: tackling/fighting/combating poverty
vir: 4 / 3 / 3

brezdómstvo -a s stanje človeka, ki je brez doma oz. nima primerne bivališča; gre za skrajno obliko revščine in socialne izključenosti
ang.: homelessness
vir: 1 / 1 / 6, 17

brezplačna zdravstvena oskrba -e -e -e ž
brezplačne zdravstvene storitve, ki vključujejo vzdrževanje zdravja, preprečevanje in zdravljenje bolezni ali poškodb

ang.: free medical care

vir: 78 / 18 / 6

célostna pomoč brezdomcem -e -í -- ž
pomoč brezdomcem, ki obsega vse, kar je potrebno, da se brezdomcem omogoči ponovno vključitev v družbo

ang.: comprehensive homeless assistance

vir: 9 / 99 / 3

celovit pristop -ega -ópa m pristop, ki obsega vse, kar je potrebno, vse sestavne dele, združene v celoto

ang.: comprehensive approach

vir: 24 / 85 / 3, 2

Cénter za sociálno délo -tra -- -- -- m
državna ustanova, ki skrbi za pomoč ljudem z različnimi socialnimi težavami

ang.: Center for Social Work ≈ Social Services Agency, Social Work Services Department, Department of Social Services

vir: 6 / 7, 108, 109, 110 / 3

Cénter za zdrávljenje odvisnosti od alkohóla -tra -- -- -- -- m ustanova, ki izvaja program za zdravljenje alkoholikov

ang.: Alcohol Rehab(ilitation) Center

vir: 13 / 8 / 8

Cénter za zdrávljenje odvisnosti od prepovédanih dróg -tra -- -- -- -- m ustanova, ki nudi zdravljenje in rehabilitacijo uživalcem drog

ang.: Drug Rehab(ilitation) Center

vir: 13 / 14 / 6

cíklično brezdomstvo -ega -a s pojav, ko posameznik kroži med različnimi negotovimi oblikami nastanitve (zavodi, zavetišča, ulica itd.)

ang.: cycle of homelessness

vir: 42 / 85 / 17

čústvena deprivácija -e -e ž pomanjkanje pristnih odnosov in spodbudnega okolja; tipičen primer med institucionaliziranimi osebami, brezdomci in otroci iz razbitih družin

ang.: emotional deprivation

vir: 14 / 9 / 10

dejávnikí socializácije -ov -- m mn. vse stvari, ki lahko spremenijo ali vplivajo na posameznikovo obnašanje, mišljenje, dejavnost in čutenje

ang.: social factors/influences

vir: 15 / 10 / 11

délo z brezdomci -a -- -- s delo, v katero so vključene različne oblike nudenja pomoči brezdomcem

ang.: homeless services, working with the homeless

vir: 9 / 2

délovna rehabilitácija -e -e ž usposabljanje za določen poklic, da bi ljudje v stiski lahko samostojno zaživelí in tako zmogli preiti na delovno mesto ter se vključili v družbo

ang.: vocational rehabilitation

vir: 9 / 1 / 32

délovna terapija -e -e ž zdravstvena in rehabilitacijska terapija, ki pomaga ljudem s fizičnimi in psihičnimi težavami pridobiti in razvijati sposobnosti, ki so pomembne za samostojno življenje

ang.: occupational therapy

vir: 7 / 11 / 4

délovno usposábljanje -ega -a s pridobivati znanja in sposobnosti, ki so potrebna za opravljanje določenega dela

ang.: job training

vir: 9 / 18 / 8

denárna pomoč -e -í ž pomoč v obliki denarja, namenjena ljudem, ki se znajdejo v stiski

ang.: financial assistance

vir: 79 / 85 / 1

denárna sociálna pomoc -e -e -í ž
sredstva, ki se upravičencu dodelijo za
zadovoljevanje minimalnih življenjskih
potreb v višini, ki omogoča preživetje
ang.: income support (VB), welfare
(ZDA), benefit (VB), poge (Kanada,
pog.), social security, public assistance,
state benefit (VB), financial social
assistance (SL)

vir: 8 / 1 / 47

deviántnost -i ž vsako dejanje, ki odstopa
od družbenih norm in pričakovanj
določene družbe

ang.: deviance, deviancy

vir: 85 / 2 / 6

dnévni cénter za brezdomce -ega -tra --
-- m center, kjer se brezdomci lahko
družijo; tukaj uporabnikom navadno
nudijo dnevni topel obrok, higienske
pripomočke, obleko in obutev, možnost
tuširanja in pranja oblek, psihosocialno
pomoč, delovno rehabilitacijo, pomoč
pri iskanju zaposlitve, stanovanja in pri
napotitvi na zdravljenje zasvojenosti
ang.: day center for the homeless, drop-
in center for the homeless

vir: 9 / 13 / 12, 17

dobrodélna ustanóva -e -e ž organizacija,
ki pomaga ljudem, ki so v stiski in
potrebujejo različne oblike pomoči;
osebje v večini dobredelnih ustanov
sestavljajo prostovoljci

ang.: charitable
institution/organization/trust

vir: 10 / 9 / 1

drúžbena nèprilagojènost -e -i ž izraža
nesposobnost, da bi se kdo prilagodil
socialnim razmeram, ki se navadno
kaže v čustveni nestabilnosti

ang.: maladjustment

vir: 85 / 36 / 6

drúžbeni problémi -ih -ov m mn. problemi
v družbi, s katerimi se je potrebno
soočiti

ang.: social issues

vir: 37 / 85 / 1

drúžbeno nesprejemljivo vedènje -- -ega
-a s vedenje, ki ni v skladu z
ustaljenimi družbenimi normami

ang.: anti-social/deviant behavior

vir: 11 / 1, 58 / 6

drúženje z brezdomci -a -- -- s preživljati
čas skupaj z brezdomci

ang.: befriending the homeless

vir: 9 / 111

družína v stíski -e -- -- ž težke in negotove
razmere v družini

ang.: family crisis

vir: 19 / 5 / 23

družínske razmére -ih -mér ž mn. sklop
odnosov v določeni družini

ang.: family situation

vir: 2 / 15 / 1

dušévna mótnja -e -e ž motnja, ki vpliva
na čustva in mišljenje

ang.: mental disorder

vir: 37 / 85 / 1

finánčna neodvísnost -e -i ž stanje, ko
ima nekdo dovolj sredstev, da lahko
živi brez kakršnekoli pomoči

ang.: economic self-sufficiency,
financial independence

vir: 88 / 85 / 8

gospodárjenje z denárjem -a -- -- s
program, kjer se posameznik nauči
odgovornega ravnanja z denarjem, tako
da zmanjša nepotrebne stroške in
prepreči možnost, da bi se nadaljnjo
zadolževal

ang.: money management, budgeting

vir: 94 / 42 / 61

higiénski pripomóčki -ih -ov m mn.
sredstvo, ki se ga uporablja za
vzdrževanje osebne higiene

ang.: toiletries

vir: 9 / 82 / 1

individuálno sprémljanje -ega -a s
podpora posameznikom, ki si želijo

- izboljšati življenje; preko rednih pogovorov jim je nudena pomoč pri reševanju socialnih stisk in osebnih težav
ang.: monitoring, individual guidance and support, one on one support
vir: 9 / 13, 63, 88, 82 / 1
- institucionalno varstvo** -ega -a s oblika obravnave v zavodu ali kakšni drugi organizirani obliki, ki upravičencem nadomešča, dopolnjuje ali zagotavlja funkcijo doma ali lastne družine; obsega osnovno oskrbo in socialno oskrbo
ang.: institutional care
vir: 35 / 1 / 47
- iskálec zaposlítve** -lca -- m oseba, ki išče zaposlitev
ang.: job-seeker
vir: 21 / 25 / 6
- izgúba zaposlítve** -e -- ž stanje, ko je nekdo brez službe
ang.: job loss
vir: 28 / 76 / 1
- izrédna denárna pomoč** -e -e -í ž pomoč, ki se lahko dodeli v izrednih okoliščinah, ko se oseba znajde v položaju materialne ogroženosti in nanje ni mogla vplivati
ang.: special cash social assistance (SL), ≈emergency financial assistance
vir: 4 / 112 / 47
- jávna kúhinja** -e -e ž prostor, kjer se brezdomcem in revežem deli hrano
ang.: soup kitchen, soup run, food pantry, food bank, meal center, breadline
vir: 46 / 18 / 6
- jávna ozavéščenost** -e -i ž lastnost javnosti, da kritično presoja, spoznava svoja in tuja dejanja, mnenja ali čuti odgovornost zanje
ang.: public awareness
vir: 73 / 89 / 2
- klošár** -ja m brezdomec, potepuh; kdor se potepa od kraja do kraja in nima stalnega prebivališča ali sredstev za preživetje
ang.: bum, beggar, dossier (VB žarg. poniž.)
vir: 3 / 18 / 6
- kriminalizácija brezdomcev** -e -- ž zakonodaja, ki določa, da je brezdomstvo nelegalno
ang.: criminalization of the homeless
vir: 81 / 91 / 6
- kriminálno dejánje** -ega -a s nelegalno dejanje, ki ga zakon določa kot kaznivo
ang.: criminal offence
vir: 82 / 91 / 6
- krízna namestítev** -e -tve ž začasna nastanitev za ljudi, ki se znajdejo v stiski zaradi različnih okoliščin in nimajo kam iti
ang.: crisis/emergency accommodation, emergency shelter
vir: 24 / 1 / 8
- krízni cénter** -ega -tra m center, ki nudi podporo in svetovanje ljudem, ki se soočajo z različnimi stiskami
ang.: crisis center, warming center, outreach center
vir: 6 / 28, 18 / 13
- krízni cénter za mláde** -ega -tra -- -- m osnovni namen takšnega centra je zagotavljanje 24-urne strokovne pomoči mladoletnikom, ki se zaradi različnih osebnih stisk umaknejo iz konfliktnega okolja; nudena jim je prva socialna pomoč in varna namestitev
ang.: youth crisis center, youth outreach
vir: 6 / 87, 90 / 48
- kršítev híšnega réda** -tve -- -- ž neupoštevanje pravil, ki veljajo na določenem mestu ali v določeni organizaciji
ang.: violation of house rules
vir: 66 / 102 / 8
- kršítev jávnega réda in míru** -tve -- -- -- -- ž motenje javnega reda ali miru (npr. kršitve s področja uporabe prepovedanih drog, vandalizem, pijančevanje na cesti itd.)
ang.: public/civic disorder
vir: 71 / 91, 103 / 6
- mánjša tatvína** -e -e ž tatvina z manjšimi oziroma brez posledic

ang.: petty theft

vir: 83 / 85 / 1

materinski dóm -ega -a m kraj, kamor se lahko zatečejo samske ženske, matere z otroki ali nosečnice, ki so se znašle v socialni stiski navadno zaradi nasilja v družini; s strokovnim delom je uporabnicam nudena pomoč pri reševanju njihovih težav

ang.: women's shelter

vir: 26 / 1 / 48

mêja sociálne várnosti -e -- -- ž meja dohodkov, do katere uporabniku ni potrebno plačevati storitev, če te meje ne dosega, in je hkrati tudi znesek, ki mora upravičencu vedno ostati za preživljanje po plačilu prispevka

ang.: ≈minimum (retained) income

vir: 26 / 120 / 1, 52

míloščina -e ž 1. denar, hrana ali obleka, ki se da iz usmiljenja, dobrote, zlasti beraču, revežu

ang.: handout

vir: 58 / 67 / 3

minimálni dohódek -ega -dka m dohodek, ki ga zagotavlja zakon o socialnem varstvu in je namenjen zagotavljanju minimalnih življenjskih pogojev posamezniku ali družini, ne glede na to ali ima nekdo zaposlitev; ta dohodek se vsako leto poveča za rast cen življenjskih potrebščin

ang.: minimum income

vir: 4 / 18 / 47

minimálna pláča -e -e ž minimalno plačilo za opravljeno delo v obdobju enega meseca; **opomba:** *living wage* označuje minimalno urno postavko, ki je potrebna, da si posameznik zagotovi osnovne potrebščine za življenje; medtem ko pojem *minimum wage* pomeni, da je minimalen dohodek zakonsko določen, ni pa rečeno, da si posameznik z njim lahko priskrbi osnovne potrebščine za življenje

ang.: (monthly) living wage, (monthly) subsistence wage, (monthly) minimum wage

vir: 27 / 33, 18 / 8

Minístrstvo za délo, družíno in sociálne

zádeve -a -- -- -- -- s ministrstvo, katerega naloga je skozi različne politike zagotoviti socialno blaginjo posameznikov v državi

ang.: Ministry of Labor, Family, and Social Affairs (SL), ≈Department of Health and Human Services (ZDA), Department of Work and Pensions (VB)

vir: 4 / 110, 100, / 47

mobílna slúžba -e -e ž skupina ljudi, ki obišče različne lokacije, kjer se zbirajo ljudje, ki živijo na ulici; pomaga jim pri zagotavljanju njihovih osnovnih potreb, kot so prva pomoč, hrana in oblačila, preprečevanje okužb itd.

ang.: mobile outreach services

vir: 30 / 77 / 1, 49

mobílno deljênje hráne -ega -a -- s delitev toplih obrokov brezdomcem neposredno na javnem mestu, kjer se zadržujejo

ang.: soup van services, food outreach

vir: 42 / 21, 106 / 38

móžnosti zaposlovánja -- -- -- ž mn. delovna mesta, kjer se posameznik lahko zaposli

ang.: employment/job opportunities

vir: 59 / 68 / 1

mréža sociálne várnosti -e -- -- ž program socialne varnosti namenjen odpravljanju revščine; mreža socialne varnosti vključuje denarne transferje, programe preskrbe hrane, subvencije, javna dela itd.

ang.: social safety net

vir: 89 / 61 / 8

na róbu družbe -- -- -- predl. zv. ljudje, ki v družbi nimajo ugleda, zaščite, niso enakopravno obravnavani in so zaničevani od ostalih

ang.: on the fringes/margins of society

vir: 42 / 85 / 58

nadáljnjo sprémĺjanje -ega -a s pomoč nudena posamezniku po zaključeni terapiji

ang.: follow-up support

vir: 76 / 3 / 5

nadomestilo za brezposelnost -a -- -- s denar, ki ga vlada nameni ljudem, ki so brez zaposlitve

ang.: Jobseeker's Allowance (VB), unemployment compensation (ZDA), unemployment benefit (VB), dole (VB)
vir: 25 / 73, 1, 18 / 1

najem stanovanja v zasebni lásti -éma -- -- -- m stanje, ko posameznik plačuje najemnino lastniku stanovanja in ne javni organizaciji

ang.: private rented housing
vir: 68 / 34 / 16

nasílje v družini -a -- -- s fizično in/ali psihično nasílje nad partnerjem ali članom družine

ang.: domestic violence, family violence, domestic abuse, spouse abuse
vir: 28 / 18 / 8

nastanitvena podpóra -e -e ž namen programa je prispevati k uresničevanju pravice do stanovanja za brezdomne ter nuditi celovito podporo brezdomcem pri njihovem socialnem vključevanju

ang.: housing support, tenancy support (VB)
vir: 29 / 35 / 39, 50

něfunkcionalna družina -e -e ž družina, katere člani so žrtve psihičnih in fizičnih zlorab

ang.: dysfunctional family
vir: 42 / 114 / 9

negoválec -lca m kdor neguje in skrbi za osebo, ki je ranljiva in pomoči potrebna

ang.: healthcare provider, caregiver, carer
vir: 69 / 85 / 1

nekđnji zapórník -ega -a m zapornik, ki so ga izpustili iz zapora in se je ponovno vključil v družbeno življenje

ang.: ex-offender, ex-prisoner
vir: 76 / 72 / 40

něpokvarljíva hrána -e -e ž hrana, ki se ne pokvari

ang.: non-perishable food, non-perishables
vir: 50 / 97 / 46

něprofitno stanóvanje -ega -a s stanovanja namenjena ljudem, ki jim

lasten dohodek ne omogoča, da bi si kupili ali najeli lastno stanovanje in jim del najemnine krije država

ang.: affordable/non-profit/low-income housing
vir: 5 / 18 / 1

něurejěne družínske rozměre -ih -ih -mér ž mn. družina z neurejenimi medosebnimi odnosi

ang.: unstable family relationships, family turmoil
vir: 2 / 105 / 5

něustrězna nastanítev -e -tve ž neprimerni bivalni pogoji, ki niso v skladu s standardom

ang.: inadequate housing
vir: 24 / 20 / 3

nízkoprážní prográm -ega -a m program, ki omogoča predvsem uživalcem drog dostop do socialnih in zdravstvenih služb, saj so jim formalnejše zdravstvene storitve zaradi različnih razlogov težko dostopne; program obsega zdravljenje in preprečevanje nalezljivih bolezni, protivirusno zdravljenje itd.

ang.: low-threshold service
vir: 30 / 37 / 15

nóčno zavetíšče -ega -a s kraj, kjer brezdomci lahko prenočijo; uporabnikom navadno nudijo tudi zajtrk in večerjo, vzdrževanje osebne higijene in pomoč

ang.: night shelter
vir: 37 / 78 / 33

občínsko stanóvanje -ega -a s neprofitno stanovanje, ki ga občina dodeli ljudem z nizkimi dohodki; del najemnine krije občina

ang.: council housing (VB), public housing (ZDA)
vir: 21 / 1 / 3

obróbnik -a m pripadnik revnejšega dela družbe

ang.: marginal man, dropout
vir: 85 / 15 / 2

obróbnost -i ž izrinjenost iz družbe

ang.: marginalization
vir: 85 / 2 / 49

odklonilno vedenje -ega -a s dejanja, ki niso v skladu s splošno sprejemljivim vedenjem in se ne ravnaajo z družbenimi normami in vrednotami

ang.: deviant behavior

vir: 85 / 14 / 6, 49

odprava révščine -e -- ž na organiziran in odločen način se spopadati z revščino

ang.: tackling/combating poverty

vir: 60 / 1 / 1

ogrožena skupina -e -e ž ljudje, ki imajo omejene možnosti dostopa do pomoči in prejemanja podpore in so pogosto odrinjeni na družbeno obrobje ter ogroženi s socialno izključenostjo

ang.: at-risk group, vulnerable group

vir: 38 / 27 / 6, 49

osébní pogóvor -ega -a m pogovor naravnán k posamezniku

ang.: one-on-one conversation

vir: 9 / 18

oskrba s stanóvanjem -e -- -- ž priskrbeti z novim ali boljším bivališčem

ang.: re-housing

vir: 75 / 52 / 3

osnóvna živíla -ih -víl ž mn. osnovna hrana, ki jo ljudje redno uživajo in uporabljajo

ang.: staple food

vir: 62 / 71 / 1

pakét hráne -a -- m zapakirana hrana, ki se jo deli pomoči potrebnim

ang.: food parcel

vir: 65 / 81 / 3

podpórna skupína -e -e ž skupina ljudi s podobnimi življenjskimi izkušnjami in težavami, katere člani se redno srečujejo, da so si v spodbudo in oporo

ang.: support group

vir: 32 / 40 / 5

podpórne storítve -ih -tev ž mn. pomoč, ki je nudena posamezniku, da uspešno zaključi določen program

ang.: support services

vir: 76 / 113 / 14

podprta stanóvanja -ih -vánj ž mn. je kombinacija namestitve in storitev kot pomoč ljudem, ki se soočajo z zelo kompleksnimi situacijami, kot je

brezdomstvo, ali pa imajo zelo nizke dohodke in so v nevarnosti, da se hitro znajdejo na cesti

ang.: supportive housing (ZDA), supported housing (VB)

vir: 42 / 18 / 8

podprte namestitve -ih -tev ž mn. → podprta stanovanja

pománjkanje -a s stanje, za katero je značilno pomanjkanje zadostne količine materialnih dobrin

ang.: deprivation, destitution

vir: 21 / 85 / 2

pomoč pri napotítvi -í -- -- ž usmeritev posameznika na ustrezno ustanovo, kjer prejme pomoč, ki jo potrebuje

ang.: referral assistance

vir: 61 / 1 / 5

pomoč pri nastanitvi -í -- -- ž pomoč brezdomcem pri pridobitvi ustrezne nastanitve in podpore, da se jim omogoči samostojno življenje

ang.: settlement services

vir: 24 / 29

ponóvna vključítev v družbo -e-tve -- -- ž proces vrnitve posameznika (npr. brezdomca) v družbeno življenje in mu s tem omogočiti dostop do vseh storitev in možnosti, ki so mu na voljo

ang.: social integration, reintegration into society/community

vir: 33 / 1, 92 / 8

potréba po stanóvanjih -e -- -- ž stanje, ko je povpraševanje po stanovanjih večje od ponudbe

ang.: housing need

vir: 34 / 41 / 3

povrátnik -a m kdor je že bil obsojen in znova stori kaznivo dejanje

ang.: persistent offender, re-offender

vir: 29 / 54 / 2

povrátníštvo -a s pojav, da nekdo, ki je že bil obsojen, ponovno stori kaznivo dejanje

ang.: re-offending

vir: 37 / 17 / 2

prág révščine prága -- m označuje minimalni dohodek, ki ga posameznik ali družina potrebuje, da si lahko

- zagotovi primerne življenjske pogoje v državi
ang.: poverty line, poverty threshold, minimum subsistence level
vir: 35 / 31 / 8
- pravica do stanovanja** -e -- -- ž pravica posameznika do primerne nastanitve
ang.: eligibility for housing
vir: 36 / 1
- prejemati podpóro** -am -- nedov. prejemati finančno pomoč od države zaradi brezposelnosti oziroma nizkih dohodkov
ang.: to be on benefit (VB), be on welfare/relief (ZDA), be on the dole, be on social security
vir: 4 / 2, 55 / 3
- prejemnik denárne sociálne pomóči** -a -- -- -- m kdor prejema pomoč v obliki denarja, da si lahko zagotovi preživetje
ang.: welfare recipient (ZDA), benefit recipient (VB), social assistance recipient (SL)
vir: 21 / 44 / 47
- prekupčevánje z drógo** -a -- -- s kupovanje in prodajanje droge
ang.: drug dealing
vir: 101 / 2
- prikrájšanost** -i ž situacija, ko nekdo, kljub temu da je upravičen do nečesa, kar potrebuje, tega ne dobi
ang.: deprivation
vir: 28 / 2 / 1
- prikrító brezdómstvo** -ega -a s brezdomci, ki jih ne vidimo na ulici, ker spijo v zavetiščih, skvotih, prenatrpanih ali neprimernih stanovanjih, na divanih pri prijateljih itd.
ang.: hidden homelessness
vir: 36 / 26 / 43
- priprávljen obròk** -ega -óka m obrok, ki je vnaprej skuhan in se ga lahko takoj poje
ang.: ready-to-eat meal, ready-made meal
vir: 87 / 45, 46 / 6
- prosjáčenje** -a s na ulici prositi mimoidoče za denar, miloščino
ang.: begging, panhandling (ZDA)
vir: 11 / 95 / 1
- prva sociálna pomóč** -e -e -í ž je socialno varstvena storitev namenjena ljudem, ki se znajdejo v socialni stiski; obsega pomoč pri prepoznavanju stiske, oceno možnih rešitev, seznanjanje upravičenca s socialno varstvenimi storitvami ter pomoč pri napotitvi
ang.: ≈social support, social assistance
vir: 21 / 1 / 20, 48
- psíhosociálna pomóč** -e -í ž program izven bolnišnične rehabilitacije in podpore z namenom ponovne vključitve posameznikov z duševnimi težavami v družbeno okolje ter krepitev njihove zmožnosti za samostojno in kakovostno življenje
ang.: psychosocial support
vir: 20 / 69 / 6, 51
- ranljíva skupína** -e -e ž ljudje, ki imajo omejene možnosti dostopa do pomoči in socialnih virov; pogosto so odrinjeni na družbeno obrobje ter ogroženi s socialno izključenostjo
ang.: vulnerable group
vir: 24 / 2 / 36, 6
- razdelílnica hráne** -e -- ž kraj, kjer se brezdomcem in revežem deli brezplačno hrano
ang.: soup kitchen, soup run, breadline, food pantry, food bank, meal center
vir: 84 / 18 / 6
- razpàd družíne** -áda -- m situacija, ko se starši odločijo za ločitev
ang.: family breakdown
vir: 47 / 2 / 1
- razpàd pártnerskega odnòsa** -áda -- -- m razmere, ko se odnos prekine kot posledica odločitve enega ali obeh partnerjev
ang.: relationship breakdown
vir: 42 / 1 / 1
- recidíva** -e ž ponovitev bolezni; pri zdravljenem alkoholiku začetek ponovnega pitja
ang.: relapse, recidivism
vir: 99 / 2 / 66
- reintegrácijska bivanjska skúpnost** -e -e -i ž skupnost namenjena bivanju

- brezdomcev, kjer se s pomočjo delovne rehabilitacije in podpore, postopoma vključujejo v družbeno okolje
ang.: reintegration community
vir: 17 / 16 / 42
- rèsocializáci**a -e ž proces, v katerem posameznik popolnoma spremeni svoje vedenje, vrednotenje in čustvovanje v svojem življenju; odpove se staremu načinu življenja in se nauči novih oblik norm in vrednot
ang.: social rehabilitation
vir: 3 / 48 / 8, 27
- rèvež** -a m človek, ki ima malo dohodkov oziroma jih nima
ang.: needy, destitute, pauper, derelict (*slabš.*), indigent
vir: 37 / 18 / 1
- rèvna četrt** -e -i ž predel mesta, ki ga zaznamuje revščina in kjer so zelo slabi pogoji za življenje
ang.: skid row, run-down area, slum
vir: 38 / 18 / 6
- rèvni délavci** -ih -ev m mn. ljudje ali družine, ki imajo delo, ampak se kljub temu težko preživljajo zaradi izredno nizkega dohodka
ang.: working poor
vir: 39 / 38 / 6
- rèvščina** -e ž stanje, za katero je značilno veliko pomanjkanje osnovnih sredstev za preživetje
ang.: destitution, pauperism, beggary
vir: 16 / 17 / 2
- samotár** -ja m samotar je brezdomec, ki je izključen tako iz širših družbenih mrež kot tudi iz socialnih mrež samih brezdomcev
ang.: loner
vir: 42 / 18 / 2, 17
- seznam upravičencev** -áma -- m seznam oseb, ki so upravičene do določene pomoči
ang.: eligibility list
vir: 40 / 104 / 6
- shájati** -am nedov. imeti komaj dovolj sredstev za preskrbo osnovnih potreb
ang.: to make ends meet
vir: 1 / 41 / 6
- sistém sociálne várnosti** -a -- -- m program, s katerim država spodbuja razvoj mrež institucij za nudenje pomoči posameznim vrstam uporabnikov; gre za najširši pojem, ki naj bi zajel čimveč upravičencev in vse socialne rizike
ang.: social security program
vir: 90 / 79 / 6
- skupína za sámopomóč** -e -- -- ž skupina namenjena osebam z duševnimi težavami, kjer si izmenjajo izkušnje in skupaj z drugimi premagujejo težave
ang.: self-help group
vir: 8 / 85 / 1
- skúпно načrtová**nje -ega -a s načrt, ki vključuje več ljudi
ang.: joint planning
vir: 43 / 50 / 1
- slábe biválne razmére** -ih -ih -mér ž mn. stanje, ko nekdo živi v bivalnem prostoru, ki ni varen in ni v skladu s stanovanjskimi predpisi
ang.: poor living conditions, poor housing, substandard housing
vir: 44 / 52 / 19
- sociálna držáva** -e -e ž država, katere naloga je, da poskrbi za kakovost življenja, varnost in blaginjo svojih prebivalcev, še posebno ogroženih skupin; kaže se predvsem v zagotavljanju denarnih sredstev, uresničevanju socialne funkcije ter v upoštevanju pravne države
ang.: welfare state
vir: 27 / 53 / 8, 31
- sociálna izkljúčenost** -e -i ž kadar so posamezniki ali skupine ljudi zaradi različnih razlogov izključeni iz socialnih in materialnih virov
ang.: social exclusion
vir: 28 / 2 / 1, 49
- sociálna kúhinja** -e -e ž prostor, kjer se brezdomcem in revežem deli hrano
ang.: soup kitchen, soup run, breadline, food pantry, food bank, meal center
vir: 6 / 18 / 8
- sociálna podpóra** -e -e ž sredstva, ki se upravičencu dodelijo za zadovoljevanje

minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje

ang.: income support (VB), welfare (ZDA), benefit (VB), pogy (Kanada *pog.*), social security, handout (*slabš.*)

vir: 8 / 1, 67 / 47

sociálna preventíva -e -e ž dejavnost, ki se v Sloveniji izvaja na področju socialnega varstva z namenom preprečevati nastajanje socialnih težav; izvajajo jo javni zavodi in druge vladne ali nevladne organizacije ter zasebniki

ang.: social prevention

vir: 6 / 85 / 48

sociálna služba -e -e ž služba na lokalni ali državni ravni, ki skrbi za ljudi, ki potrebujejo pomoč v njihovem življenju (npr. starejši, ljudje s duševnimi težavami itd.)

ang.: social services

vir: 21 / 1 / 21

sociálna stíska -e -e ž neprijetna ali težko rešljiva situacija navadno zaradi materialne ogroženosti

ang.: social distress

vir: 2 / 1 / 1

sociálna ugódnost -e -i ž pomoč, ki jo nameni država posameznikom ali družinam, da jim s tem omogoči raven dohodka, ki ustreza njihovim potrebam

ang.: welfare benefit

vir: 30 / 1 / 35

sociálne veščíne -ih -ín ž mn. veščine, ki posamezniku omogočajo, da se primerno vede in komunicira, da vstopa v dobre odnose; z obvladovanjem socialnih veščin se posameznik učinkoviteje sooča z življenjskimi težavami

ang.: social skills

vir: 3 / 2 / 14

sociálni délavéc -ega -vca m oseba, ki dela z ljudmi, ki se v vsakdanjem življenju soočajo z najrazličnejšimi socialnimi problemi in osebnimi stiskami, in jim pomaga pri iskanju rešitev

ang.: social worker

vir: 6 / 74 / 29

sociálno délo -ega -a s stroka, ki se ukvarja s široko paleto ljudi, ki doživljajo različne socialne, duševne, ekonomske, zdravstvene in druge stiske

ang.: social work

vir: 21 / 58 / 8

sociálno izkljúčeni -- -ih m mn. ljudje, ki so prikrajšani pri dostopu do osnovnih socialnih in ekonomskih virov, ki so nujni za njihov enakopraven družbeni položaj

ang.: the socially excluded

vir: 30 / 18 / 6

sociálno ogróženi -- -ih m mn. ljudje, ki so prikrajšani pri dostopu do osnovnih socialnih in ekonomskih virov, ki so nujni za njihov enakopraven družbeni položaj

ang.: the socially disadvantaged/underprivileged/deprived

vir: 27 / 55 / 3

sociálno skrbstvo -ega -a s zagotavljanje konkretnih socialnih storitev za socialno ogrožene

ang.: social care, social welfare

vir: 26 / 58 / 44, 2

sociálno stanóvanje -ega -a s stanovanje namenjeno ljudem, ki jim lasten dohodek ne omogoča, da bi si kupili ali najeli lastno stanovanje, del najemnine krije država; **opomba:** *housing project* pojmuje skupino stanovanjskih blokov za revne prebivalce

ang.: social housing, public housing, subsidized housing, housing project (ZDA)

vir: 27 / 1 / 1

sociálno várstvene storítve -- -ih -tev ž mn. storitve namenjene preprečevanju in odpravljanju socialnih stisk in težav ter pomoči za samopomoč posameznikom, družinam in skupinam prebivalstva v državi; obsega preventivo, prvo socialno pomoč, osebno pomoč, pomoč na domu, institucionalno varstvo itd.

ang.: Social Services (VB), welfare services

vir: 21 / 1 / 47

sociálno zapostávljeni -- -ih m mn. ljudje, ki so prikrajšani pri dostopu do osnovnih socialnih in ekonomskih virov, ki so nujni za njihov enakopraven družbeni položaj

ang.: the socially disadvantaged/underprivileged/deprived

vir: 74 / 55 / 3

SOS telefón -- -a m brezplačna telefonska številka namenjena svetovanju in nudenju pomoči ljudem v stiski

ang.: helpline, distress line, 24/7 crisis hotline

vir: 63 / 40, 86, 59 / 6

spánje na pròstem -a -- -- s stanje, ko človek spi na ulici ali na mestih, ki niso namenjena človekovemu bivanju

ang.: sleeping on the street, sleeping rough (VB)

vir: 24 / 26 / 1

spodbúdnò okólje -ega -a s okolje, v katerem se posameznik lahko počuti sprejetega, varnega in kjer mu je nudena pomoč in opora

ang.: supportive community/environment

vir: 45 / 56 / 6

stanovájska oskrba -e -e ž pridobivanje novih stanovanjskih enot z gradnjo novih stanovanj ali z obnovo zastarelih stanovanj, ki niso več v rabi

ang.: housing provision

vir: 28 / 31 / 1

stanovájska polítika -e -e ž politika, katere cilj je izboljšati dostop do stanovanj in zagotoviti primerne finančne pomoči tistim, ki stroškov ne zmorejo plačevati sami; prizadeva si tudi izboljšati pogoje za upravljanje stanovanjskih stavb in spodbujati boljše kakovost

ang.: housing policy

vir: 28 / 85 / 34

stanovájska skupína -e -e ž stanovanja namenjena ljudem z duševnimi in socialnimi težavami, da zaživijo bolj samostojno življenje izven zavodov ob strokovni pomoči

ang.: sheltered housing/accommodation/flats (VB)

vir: 45 / 63 / 60

stanovájska skúpnost -e -i ž terapevtska skupnost, ki opravlja rehabilitacijski program, ki temelji na medsebojni pomoči, skupnem bivanju in delu

ang.: residential community

vir: 97 / 119 / 59

stanovájski dodátek -ega -tka m oblika subvencije s katero znižujejo neprofitno najemnino na raven dosegljive najemnine, ki jo gospodinjstvo s svojim dohodkom lahko plačuje

ang.: housing benefit

vir: 46 / 1 / 34

stanovájski zákon -ega -óna m zakon, ki določa pogoje za pomoč pri pridobitvi stanovanja, način določanja najemnin, spodbude za investiranje, vzdrževanje in najem stanovanj ter pristojnosti in naloge občin in države na stanovanjskem področju

ang.: Housing Act

vir: 91 / 1 / 53

stigmatizácija -e ž označuje poseben odziv okolja na drugačnost, ki se odraža v neutemeljenih sodbah o določenih skupinah

ang.: (social) stigma

vir: 18 / 85 / 8

strokováni délavec -ega -vca m oseba z določenim strokovnim znanjem, katere poglavitna naloga je usmerjanje posameznika in koordiniranje vseh dejavnosti v okviru nudenja določene pomoči

ang.: case manager, professional caseworker

vir: 21 / 13 / 3

šotórsko násélje -ega -a s začasno bivališče zgrajeno iz šotorov, kjer živijo brezdomci ali protestniki; navadno gre za nelegalno postavljeno bivališče

ang.: tent city

vir: 62 / 83 / 8

terapévtvska skupína -e -e ž oblika terapije, kjer se na rednih srečanjih, ki jih vodi terapevt, posamezniki pogovarjajo o svojih osebnih problemih in na ta način spoznavajo sebe ter osebnostno rastejo

ang.: group therapy, therapeutic group
vir: 64 / 79 / 6, 55

terénsko délo -ega -a s delo na terenu, kjer se zbirajo brezdomci, odvisniki in ostale ranljive skupine z namenom, da se jim omogoči dostop do osnovnih virov pomoči

ang.: outreach (work/services)
vir: 47 / 13 / 22

težáve v odnósih -av -- -- ž mn. težave v sodelovanju in komuniciranju med partnerjema ali člani družine

ang.: relationship problems
vir: 48 / 53 / 1

tôpli obrók -ega -óka m obrok, ki je skuhan in serviran, ko je še vroč

ang.: hot meal
vir: 2 / 18 / 1

trájna namestítev -e -tve ž namestitev, ki je zagotovljena za daljše časovno obdobje

ang.: permanent housing, sustainable housing
vir: 42 / 63

ubéžnik -a m kdor zbeži od nekje zaradi težkih razmer

ang.: runaway

vir: 91 / 2 / 1

úlični délavec -ega -vca m oseba, ki neposredno dela z ljudmi na ulici; pomaga jim pri zagotavljanju njihovih osnovnih potreb, kot so prva pomoč, hrana in oblačila, preprečevanje okužb itd.

ang.: (street) outreach worker
vir: 85 / 57 / 23

úlični kriminál -ega -a m kriminalna dejavnost na javnih mestih, navadno v urbanem okolju; vključuje tatvine, preprodajo drog in nasilje uličnih tolp

ang.: street crime
vir: 85 / 2 / 28

úlično délo -ega -a m neposredno delo z ljudmi, ki živijo na ulici; usmerjeno je predvsem na tiste posameznike, ki so del skritega sveta in ne povprašajo po nobeni pomoči; delo vključuje zadovoljevanje njihovih osnovnih potreb (hrana, oblačila, prva pomoč itd.)

ang.: street outreach (work), street work, outreach work
vir: 85 / 59 / 23, 49

uporába dróg -e -- ž uživanje prepovedanih ali nevarnih substanc

ang.: drug abuse, substance abuse
vir: 42 / 1 / 1

uporábNIK storítev -a -- m kdor je vključen v določeno storitev

ang.: service user, client
vir: 24 / 60 / 1

upravíčenec do denárne pomóči -nca -- -- m kdor je upravičen do prejemanja denarne pomoči

ang.: eligible recipient, beneficiary
vir: 4 / 42, 43 / 6

upravíčenost -i ž pravica do pridobitve določene pravice (npr. državne pomoči)

ang.: entitlement/eligibility (to state benefits)
vir: 24 / 85 / 5

usposábljanje prostovóljcev -a -- s dejavnost namenjena izobraževanju prostovoljcev z namenom izboljšanja

njihove učinkovitosti in pridobitve potrebnega znanja za opravljanje določenega dela

ang.: volunteer training program

vir: 22 / 26 / 14

usposabljanje za življenje -a -- -- s program, ki vključuje širok izbor dejavnikov tveganja in preventive; posameznik se uči medosebnih odnosov in socialnih veščin ter prevzemanja odgovornosti zase in za svoje življenje

ang.: life skills training

vir: 49 / 1 / 25

ustvarjanje delovnih mest -a -- -- s proces, ko se na novo pridobi prosta delovna mesta, še posebno za tiste, ki so brezposelni

ang.: job creation

vir: 92 / 18 / 3

uveljaviti pravico do denarne pomoči -im -- -- -- -- dov. uradno zahtevati dodelitev denarne pomoči, o upravičenosti do katere je posameznik prepričan

ang.: to claim benefit

vir: 21 / 73 / 1

várna híša -e -e ž varno zatočišče za ženske in otroke, ki so žrtve nasilja ali potrebujejo takojšen umik iz kakšnih drugih ogrožajočih okoliščin; tukaj si ob strokovni pomoči lahko začnejo urejati življenje brez nasilja

ang.: safe house

vir: 6 / 2 / 8

várna sôba -e -e ž soba, kjer odvisniki na varnejši način zadostijo svojo odvisnost; namenjena je preprečevanju smrti odvisnikov zaradi predoziranja ali okužbe s HIV in hepatitisom

ang.: safe injection room, shooting gallery (žarg.)

vir: 69 / 36 / 53

vódba zavetišča -e -- m kdor, skrbi za to, da v zavetišču delo poteka nemoteno in skrbi za varnost vseh uporabnikov zavetišča v prijaznem in spodbudnem okolju

ang.: shelter manager

vir: 51 / 62 / 45

začasna namestitev -e -tve ž namestitev, namenjena začasnemu bivanju brezdomcev in drugih ogroženih skupin

ang.: transitional/temporary housing

vir: 30 / 63 / 26

zaplenitev nepremičnin -tve -- ž odvzem nepremičnin zaradi nezmožnosti vračila izposojenega denarja

ang.: foreclosure

vir: 52 / 64 / 1

zaposlitveno svetovanje -ega -a s svetovanje na področju zaposlovanja nudi pomoč pri iskanju ustrezne zaposlitve glede na posameznikove sposobnosti in znanja; obsega izbiro poklica, načrtovanje kariere, kompetence posameznika, pomoč pri iskanju zaposlitve, pomoč pri izdelavi prijave za zaposlitev, kadrovske svetovanje, podjetništvo ter zaposlovanje ranljivih skupin

ang.: vocational guidance

vir: 86 / 96 / 28, 54

zapuščena stávbá -e -e ž prazna stavba, ki je nihče ne uporablja in je v slabem stanju

ang.: derelict/abandoned building

vir: 53 / 65 / 1

zavetišče za brezdomce -a -- -- s kraj namenjen bivanju brezdomcev, kjer jim je nudena konkretna materialna pomoč (prenočišče, hrana, možnost shranjevanja osebnih predmetov) in vzgoja za osebno higieno (umivanje, čiščenje prostorov ...); nekatera zavetišča poleg osnovne pomoči nudijo tudi prvo socialno pomoč in druge oblike pomoči

ang.: homeless shelter, hostel

vir: 9 / 1 / 17

Závod za zaposlovanje -a -- -- m državna institucija, ki skrbi za ljudi brez zaposlitve oz. brezposelne; brezposelnim poleg informacij o prostih delovnih mestih nudi tudi različna izobraževanja in usposabljanja

ang.: Employment Service of Slovenia (SL), ≈Job Center Plus (VB),

employment agency, public
employment services, One-Stop Career
Center (ZDA)

vir: 95 / 18, 115 / 8

zdrávstveno várstvo -ega -a s služba, ki
skrbi za zdravje ljudi

ang.: healthcare

vir: 2 / 80 / 1

zlorába alkohóla -e -- ž prekomerno
uživanje alkoholnih pijač, ki privede do
zdravstvenih težav in propada odnosov

ang.: alcohol abuse

vir: 37 / 85 / 6

zmanjšánje škode -a -- s socialna politika,
ki si prizadeva za zmanjšanje škode
glede na omamne substance, zlasti
ilegalne; razvila se je v Severni Evropi
predvsem zaradi krize z AIDS-em

ang.: harm reduction

vir: 85 / 2 / 49

živéti iz rók v ústa -ím -- -- -- -- nedov. ne
imeti dovolj sredstev za preživetje

ang.: to live from hand to mouth

vir: 117 / 93 / 3

živéti na césti ím -- -- nedov. živeti na
prostem brez denarja, službe ali doma

ang.: to be on the streets, be on skid row
(ZDA nefor.)

vir: 23 / 27 / 4

življênske veščíne -ih -ín ž sposobnosti,
ki jih nekdo potrebuje, da si zagotovi
neodvisno življenje; kot na primer
sposobnost odgovornega ravnanja z
denarjem, nakupovanje, kuhanje,
vzdrževanje socialnih mrež

ang.: life skills

vir: 70 / 75 / 57

življênski mínimum -ega -a m višina
dohodkov, ki zadostuje za spodobno
življenje v določeni državi

ang.: minimum subsistence level

vir: 56 / 66 / 6

6.3. ANGLEŠKO-SLOVENSKI GLOSAR KULTURNO-SPECIFIČNIH IZRAZOV

bedsit (VB) → single-room occupancy (ZDA)

slo.: samski dom

vir: 6

cage hotel (ZDA, *zastar.*) zgradba, ki je bila razdeljena v več zelo majhnih celic, zgrajenih iz valovitih plošč in žične ograje, od koder izvira ime *cage hotel* (hotel kletka), pozimi je nudila zavetišče 40.000 do 60.000 revnim delavcem

slo.: delavski dom

vir: 17

case management vodenje primerov, ki so osredotočeni na posameznega uporabnika storitev in ki ponujajo koordiniran pristop več organizacij; na področju brezdomstva zajema področja nastanitve, dela in usposabljanja, zdravja, duševnega zdravja in potreb, ki izhajajo iz odvisnosti

S: keyworking

slo.: vodenje primerov

vir: 15

casework socialno delo, ki vključuje tudi posameznikovo družinsko okolje in ozadje

slo.: casework, socialno delo s posamezniki

vir: 7

charity shop (VB) → hospice shop (ZDA)

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

couch surfing oblika prikritega brezdomstva pri mladih, ki so prisiljeni spati pri prijateljih ali sorodnikih, ker ne morejo priti do ustreznega stanovanja z lastnimi sredstvi; pojav prikrija dejansko število ljudi, ki potrebujejo pomoč in se soočajo z brezdomstvom

slo.: couch surfing

vir: 6

cyber-homeless → net café refugee

slo.: spletni brezdomec

vir: 6

dosshouse (VB) → flophouse (ZDA)

slo.: poceni prenočišče za brezdomce

vir: 6

Emergency Duty Service (VB) nujna socialna služba v Veliki Britaniji, ki deluje izven uradnih ur; namenjena je odraslim, otrokom in družinam, ki so v stiski in potrebujejo takojšnjo pomoč

slo.: nujna socialna pomoč

vir: 10

empowerment gre za sklicevanje na sposobnost brezdomcev in zasvojenecv, da se zmorejo spopasti s težavami in tako izboljšati svoje življenje

slo.: opolnomočenje, krepitev moči

vir: 3

floating support (VB) pomoč ljudem, ki živijo v grožnji pred izselitvijo oziroma ne morejo zadržati osebnega prenočišča; pomoč vključuje pridobivanje ustrezne finančne podpore, zdravstvene in socialne oskrbe itd.

slo.: plavajoča stanovanjska podpora

vir: 1

flophouse (ZDA) kraj, ki nudi poceni prenočišče ljudem, ki so brez doma

S: dosshouse (VB)

slo.: poceni prenočišče za brezdomce

vir: 6

food bank 1. dobrodelna organizacija, ki skrbi za razdeljevanje hrane različnim organizacijam, ki delujejo na področju brezdomstva; vir so predvsem trgovine, ki imajo presežke hrane in je ne morejo prodati 2. kraj, kjer se zbira hrana, ki jo donirajo trgovine ali posamezniki, in se jo deli revežem

slo.: banka hrane

vir: 6, 5

food coupon → food stamp

slo.: bon za hrano

vir: 6

food hamper košara, ki vsebuje nepokvarljivo hrano, ki se jo podari revnim in brezdomnim osebam

slo.: košara hrane

vir: 12

food stamp (ZDA) ZDA: bon, ki ga vlada dodeli osebam z nizkimi dohodki, s katerim si lahko kupijo hrano

S: food coupon

slo.: bon za hrano

vir: 6

foyer (VB) namestitev za mlade med 16-25 letom, ki so brez doma; center, uporabnikom nudi socialno pomoč, delovno usposabljanje, pomoč pri iskanju zaposlitve itd.

slo.: mladinski dom

vir: 6

half-way house (ZDA) dom, namenjen nekdanjim zapornikom, duševno motenim ter odvisnikom, kjer jim je nudena pomoč pri ponovni vključitvi v družbeno življenje s pomočjo rehabilitacijske terapije; stroške bivanja uporabnikom krije zdravstveno zavarovanje

slo.: dom za okrevanje

vir: 6

homeless ministry delo z brezdomci na terenu, ki temelji na krščanskih vrednotah, predvsem na grajenju medsebojnih odnosov; lahko obsega tudi razdeljevanje oblek in hrane

slo.: delo z brezdomci

vir: 6

homelessness prevention services služba, ki nudi različne oblike pomoči (npr. svetovanje, denarna pomoč, namestitvena podpora, itd.) ljudem, ki jim grozi brezdomstvo

slo.: služba za preprečevanje brezdomstva

vir: 13

hospice shop (ZDA) trgovina, ki prodaja rabljene obleke in predmete, katere zaslužek gre za dobrodelne organizacije; v njih navadno delajo prostovoljci

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

housing support dolgoročna stanovanjska podpora, ki ranljivim skupinam omogoča vzdrževanje doma in jim pomaga, da zaživijo samostojno življenje; gre za pomoč pri ravnanju z denarjem in dolgovi, urejanju socialne podpore itd.

S: tenancy support

slo.: stanovanjska podpora, nastanitvena podpora

vir: 2

keyworking → case management

slo.: vodenje primerov

vir: 16

Medicaid (ZDA) socialno zavarovanje za manj premožne v ZDA

slo.: Medicaid

vir: 6

mole people brezdomci, ki živijo v podzemlju velikih mest, največkrat v zapuščenih podzemnih železnicah in jaških

slo.: podzemni ljudje

vir: 6

multiple occupation hostel (VB) → single-room occupancy (ZDA)

slo.: samski dom

vir: 6

net café refugee (Japonska) pojav označuje rastoči razred brezdomcev na Japonskem, ki spijo v 24 urnih spletnih

kavarnah; prvotno so bile te namenjene internetni uporabi, sedaj pa nudijo tudi hrano, pijačo in tuširanje

S: cyber-homeless

slo.: spletni brezdomec

vir: 6

one-stop shop omogoča različno vrsto storitev, kot npr. zdravstvene storitve, nastanitev in socialno podporo

slo.: vse na enem mestu

vir: 6

op shop (Avstralija/NZ) → hospice shop (ZDA)

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

outreach dejavnost, ki nudi pomoč in nasvete ljudem v skupnosti, še preden sami zaprosijo za pomoč

slo.: pomoč

vir: 6

pro bono strokovno delo, ki ga nekdo opravlja prostovoljno in brez plačila za javno dobro

slo.: pro bono

vir: 6

recovery house dom, kjer se zdravijo alkoholiki; bivanje si morajo plačati sami

S: sober house

slo.: dom za zdravljenje odvisnikov od alkohola

vir: 6

resettlement program obsega vzpostavljanje novih nastanitvenih možnosti ob nudenju psihosocialne podpore ter pripravo ljudi za prehod iz bivanja na cesti v stanovanja in s tem njihovo vključitev v družbo

slo.: resettlement, celovita nastanitvena podpora

vir: 14

single-room occupancy hotel (ZDA)

ZDA: stavba z več sobami, kjer imajo najemniki skupne sanitarije in kuhinjo; sobe se oddajajo v najem ljudem z nizkimi dohodki in ostalim ranljivim skupinam, kot so brezdomci, duševni bolniki itd.

slo.: samski dom

vir: 6

sober house → recovery house

slo.: dom za zdravljenje odvisnikov od alkohola

vir: 6

social care worker socialni delavec brez strokovne izobrazbe ali usposabljanja

slo.: socialni delavec

vir: 11

sofa surfing (VB) → couch surfing (ZDA)

slo.: sofa surfing

vir: 6

teenage runaway najstniki, ki zbežijo od doma zaradi nasilja in zlorab

slo.: najstniki, ki zbežijo od doma

vir: 5

tenancy support (VB) → housing support

slo.: stanovanjska podpora

vir: 14

thrift shop → hospice shop (ZDA)

slo.: dobrodelna trgovina

vir: 6

welfare hotel ZDA: hotel namenjen za začasno nastanitev ljudi, ki prejemajo socialno podporo, dokler ne dobijo drugega bivališča

slo.: prehodni dom

vir: 6

wet (day) center dnevni center za brezdomce, kjer je dovoljeno uživati alkohola; takšni centri so bili ustanovljeni, da bi se lažje približalo ljudem, ki pogosto popivajo na ulici in so izključeni iz socialnih in zdravstvenih virov

slo.: moker center

vir: 8

wet house prostor ali dom namenjen brezdomnim alkoholikom, kjer lahko

pijejo alkoholne pijače, jejo ali tudi
prespijo
slo.: mokra hiša
vir: 9

7. ANGLEŠKO-SLOVENSKI USTREZNIKI

24/7 crisis hotline → **SOS telefon**
abandoned building → **zapuščena stávba**
affordable housing → **neprofitno stanovanje**
alcohol abuse → **zlorába alkohóla**
Alcohol Rehab(ilitation) Center → **Céner za zdrávljenje odvisnosti od alkohóla**
anti-social behavior → **drúžbeno nesprejemljivo vedénje**
at-risk group → **ogróžena skupína**
befriending the homeless → **drúženje z brezdómci**
beggar → **beráč, klošár**
beggary → **révščina**
begging → **beráčenje, prosjáčenje**
beneficiary → **upravičenec do denárne pomoči**
benefit → **denárna sociálna pomoč, sociálna podpóra**
benefit recipient → **prejémnik denárne sociálne pomoči**
benefit, to be on → **prejémati podpóro**
breadline → **jávna kúhinja, razdelílnica hráne, sociálna kúhinja**
budgeting → **gospodárjenje z denárjem**
bum → **klošár**
caregiver → **negoválec**
carer → **negoválec**
case manager → **strokóvni délavec**
Center for Social Work → **Céner za sociálno délo**
charitable institution → **dobrodélna ustanóva**
charitable organization → **dobrodélna ustanóva**
charitable trust → **dobrodélna ustanóva**
civic disorder → **kršítev jávnega réda in míru**
claim benefit, to → **uveljáviti pravíco do denárne pomoči**
client → **uporábNIK storítev**
cold turkey → **abstinénčna kríza**
combating poverty → **bòj próti révščini, odpráva révščine**
comprehensive approach → **celovít pristòp**

comprehensive homeless assistance → **célostna pomoč brezdomcem**
council housing → **občínsko stanovanje**
criminal offence → **kriminálno dejánje**
criminalization of the homeless → **kriminalizácia brezdomcev**
crisis accommodation → **krízna namestítev**
crisis center → **krízni céner**
cycle of homelessness → **cíklično brezdomstvo**
day center for the homeless → **dnévni céner za brezdomce**
Department of Health and Human Services → **Minístrstvo za délo, družíno in sociálne zádeve**
Department of Social Services → **Céner za sociálno délo**
Department of Work and Pensions → **Minístrstvo za délo, družíno in sociálne zádeve**
deprivation → **pománjkanje, prikrájšanost**
derelict → **révež**
derelict building → **zapuščena stávba**
destitute → **révež**
destitution → **pománjkanje, révščina**
deviance → **deviántnost**
deviancy → **deviántnost**
deviant behavior → **drúžbeno nesprejemljivo vedénje, odklonílno védenje**
dire straits, to be in → **bíti v stíski**
distress line → **SOS telefon**
dole → **nadomestílo za brezpôselnost**
dole, to be on the → **prejémati podpóro**
domestic abuse → **nasílje v družíni**
domestic violence → **nasílje v družíni**
dossier → **klošár**
drop-in center for the homeless → **dnévni céner za brezdomce**
dropout → **obróbNIK**
drug abuse → **uporába dróg**
drug dealing → **prekupčevánje z drógo**
Drug Rehab(ilitation) Center → **Céner za zdrávljenje odvisnosti od prepovédanih dróg**

dysfunctional family → **něfunkcionálna družína**
economic self-sufficiency → **finánčna neodvísnost**
eligibility (to state benefits) → **upravičenost**
eligibility for housing → **pravica do stanovánja**
eligibility list → **seznam upravičencev**
eligible recipient → **upravičenec do denárne pomóči**
emergency accommodation → **krízna namestítev**
emergency financial assistance → **izrédna denárna pomóč**
emergency shelter → **krízna namestítev**
emotional deprivation → **čústvena deprivácija**
employment agency → **Závod za zaposlovánje**
employment opportunities → **móžnosti zaposlovánja**
Employment Service of Slovenia → **Závod za zaposlovánje**
entitlement (to state benefits) → **upravičenost**
existential problems → **bívanjska problemátika**
ex-offender → **nekdánji zapórník**
ex-prisoner → **nekdánji zapórník**
family breakdown → **razpád družíne**
family crisis → **družína v stíski**
family situation → **družínske rozméne**
family turmoil → **něurejěne družínske rozméne**
family violence → **nasílje v družíni**
fighting poverty → **bòj próti révščíni**
financial assistance → **denárna pomóč**
financial independence → **finánčna neodvísnost**
financial social assistance → **denárna sociálna pomóč**
follow-up support → **nadáljnjo sprémljanje**
food bank → **jávna kúhinja, razdelílnica hráne, sociálna kúhinja**
food outreach → **mobilno deljěnje hráne**
food pantry → **jávna kúhinja, razdelílnica hráne, sociálna kúhinja**
food parcel → **pakét hráne**
foreclosure → **zaplenítev něpremičnín**

free healthcare clinic → **ambulánta za osébe brez zdrávstvenega zavarovánja**
free medical care → **brezpláčna zdrávstvena oskrba**
free medical clinic → **ambulánta za osébe brez zdrávstvenega zavarovánja**
fringes of society, on the → **na róbu družbe**
group therapy → **terapévtska skupína**
handout → **míloščina**
harm reduction → **zmanjšánje škode**
healthcare → **zdrávstveno várstvo**
healthcare provider → **negoválec**
helpline → **SOS telefón**
hidden homelessness → **prikrito brezdómstvo**
homeless services → **délo z brezdómci**
homeless shelter → **zavetišče za brezdómce**
homelessness → **brezdómstvo**
hostel → **zavetišče za brezdómce**
hot meal → **tòплиobròk**
houseless, to be → **bíti brez stanovánja**
Housing Act → **stanovánjski zákon**
housing benefit → **stanovánjski dodátek**
housing need → **potréba po stanovánjih**
housing policy → **stanovánjska polítika**
housing project → **sociálno stanovánje**
housing provision → **stanovánjska oskrba**
housing support → **nastánítvena podpóra**
inadequate housing → **něustrézna nastánítev**
inadequately housed, to be → **bíti brez ustrézne namestítve**
income support → **denárna sociálna pomóč, sociálna podpóra**
indigent → **révež**
individual guidance and support → **individuálno sprémljanje**
insecure housing, to live in → **bívati v něgotóvih rozmérah**
institutional care → **institucionálno várstvo**
Job Center Plus → **Závod za zaposlovánje**

job creation → **ustvrjanje delovnih mest**
 job loss → **izguba zaposlitve**
 job opportunities → **možnosti zaposlovanja**
 job training → **delovno usposabljanje**
 job-seeker → **iskalec zaposlitve**
 Jobseeker's Allowance → **nadomestilo za brezposelnost**
 joint planning → **skupno načrtovanje**
 life skills → **življenjske veščine**
 life skills training → **usposabljanje za življenje**
 live from hand to mouth, to → **živeti iz rok v usta**
 living wage → **minimálna pláča**
 loner → **samotár**
 low-income housing → **neprofitno stanovanje**
 low-threshold service → **nizkoprážni program**
 maladjustment → **drúžbena neprilagojenost**
 marginal man → **obróbnik**
 marginalization → **obróbnost**
 margins of society, on the → **na róbu drúžbe**
 meal center → **jávna kúhinja, razdelilnica hráne, sociálna kúhinja**
 mental disorder → **duševna mótnja**
 minimum income → **mêja sociálne várnosti, minimálna dohódek**
 minimum retained income → **mêja sociálne várnosti**
 minimum subsistence level → **prág révščíne, življenjski mínimum**
 minimum wage → **minimálna pláča**
 Ministry of Labor, Family, and Social Affairs → **Minístrstvo za délo, družíno in sociálne zádeve**
 mobile outreach services → **mobílna slúžba**
 money management → **gospodárjenje z denárjem**
 monitoring → **individuálno sprémljanje**
 monthly living wage → **minimálna pláča**
 monthly minimum wage → **minimálna pláča**
 monthly subsistence wage → **minimálna pláča**
 need, to be in → **bíti v stíski**
 needy → **révež**

night shelter → **nóčnozavetíšče**
 non-perishable food → **nèpokvarljíva hrána**
 non-perishables → **nèpokvarljíva hrána**
 non-profit housing → **neprofitno stanovanje**
 occupational therapy → **delovna terapija**
 one on one support → **individuálno sprémljanje**
 one-on-one conversation → **osébní pogóvor**
 One-Stop Career Center → **Závod za zaposlovanje**
 outreach → **terénsko délo**
 outreach center → **krízni cénter**
 outreach services → **terénsko délo**
 outreach work → **terénsko délo, úlično délo**
 outreach worker → **úliční délavec**
 panhandler → **beráč**
 panhandling → **beráčenje, prosjáčenje**
 pauper → **révež**
 pauperism → **révščina**
 permanent housing → **trájna namestítev**
 persistent offender → **povrátník**
 petty theft → **mánjša tatvína**
 pogeys → **denárna sociálna pomóč, sociálna podpóra**
 poor housing → **slábe biválné rozmére**
 poor living conditions → **slábe biválné rozmére**
 poverty line → **prág révščíne**
 poverty threshold → **prág révščíne**
 precarious living conditions, to live in → **bívatí v nègotóvíh rozmérah**
 private rented housing → **najém stanovánja v zasébní lásti**
 professional caseworker → **strokóvní délavec**
 psychosocial support → **psíhosociálna pomóč**
 public assistance → **denárna sociálna pomóč**
 public awareness → **jávna ozavéščénost**
 public disorder → **kršítev jávnega réda in míru**
 public employment services → **Závod za zaposlovanje**
 public housing → **občínsko stanovanje, sociálno stanovanje**

ready-made meal → **pripravljen obròk**
 ready-to-eat meal → **pripravljen obròk**
 recidivism → **recidíva**
 referral assistance → **pomòč pri napòtívi**
 re-housing → **oskrba s stanovanjem**
 reintegration community → **rèintegrácijska bivanjska skúpnost**
 reintegration into society → **ponòvna vkljuèitev v drúžbo**
 reintegration into the community → **ponòvna vkljuèitev v drúžbo**
 relapse → **recidíva**
 relationship breakdown → **razpàd pártnerskega odnòsa**
 relationship problems → **težàve v odnòsih**
 relief, to be on → **prejèmati podpòro**
 re-offender → **povràtnik**
 re-offending → **povràtništvo**
 residential community → **stanovànjska skúpnost**
 roofless, to be → **bíti brez stréhe**
 runaway → **ubèžnik**
 run-down area → **rèvna èetrt**
 safe house → **várna híša**
 safe injection room → **várna sòba**
 self-help group → **skupína za sámopomòč**
 service user → **uporàbnik storítev**
 settlement services → **pomòč pri nastanitvi**
 shelter manager → **vòdja zavetišèa**
 sheltered accommodation → **stanovànjska skupína**
 sheltered flats → **stanovànjska skupína**
 sheltered housing → **stanovànjska skupína**
 shooting gallery → **várna sòba**
 skid row → **rèvna èetrt**
 skid row, to be on → **živèti na cèsti**
 sleeping on the street → **spánje na pròstem**
 sleeping rough → **spánje na pròstem**
 slum → **rèvna èetrt**
 social assistance → **prva sociálna pomòč**
 social assistance recipient → **prejèmnik denárne sociálne pomòči**
 social care → **sociálno skrbstvo**
 social distress → **sociálna stiska**
 social exclusion → **sociálna izkljúèenost**

social factors → **dejávniki socializácie**
 social housing → **sociálno stanovanje**
 social influences → **dejávniki socializácie**
 social integration → **ponòvna vkljuèitev v drúžbo**
 social issues → **drúžbeni problèmi**
 social prevention → **sociálna preventíva**
 social rehabilitation → **rèsocializácia**
 social safety net → **mrèža sociálne várnosti**
 social security → **denárna sociálna pomòč, sociálna podpòra**
 social security program → **sistém sociálne várnosti**
 social security, to be on → **prejèmati podpòro**
 social services → **sociálna slúžba**
 Social Services → **sociálno várstvene storítve**
 Social Services Agency → **Cènter za sociálno dèlo**
 social skills → **sociálne veščine**
 social stigma → **stigmatizácia**
 social support → **prva sociálna pomòč**
 social welfare → **sociálno skrbstvo**
 social work → **sociálno dèlo**
 Social Work Services Department → **Cènter za sociálno dèlo**
 social worker → **sociálni dèlavec**
 socially deprived → **sociálno ogròženi, sociálno zapostávljeni**
 socially disadvantaged → **sociálno ogròženi, sociálno zapostávljeni**
 socially excluded → **sociálno izkljúèeni**
 socially underprivileged → **sociálno ogròženi, sociálno zapostávljeni**
 soup kitchen → **jávna kúhinja, razdelílnica hráne, sociálna kúhinja**
 soup run → **jávna kúhinja, razdelílnica hráne, sociálna kúhinja**
 soup van services → **mobílno deljènje hráne**
 special cash social assistance → **izrédna denárna pomòč**
 spouse abuse → **nasilje v družíni**
 staple food → **osnovna živíla**
 state benefit → **denárna sociálna pomòč**
 stigma → **stigmatizácia**
 street crime → **úlièni kriminál**

street outreach → **úlično délo**
street outreach work → **úlično délo**
street outreach worker → **úlični délavec**
street work → **úlično délo**
streets, to be on the → **živéti na césti**
subsidized housing → **sociálno stanovánje**
subsistence wage → **minimálna pláča**
substance abuse → **uporába dróg**
substandard housing → **slábe biválne razmére**
support group → **podpórna skupína**
support services → **podpórne storítve**
supported housing → **podprta stanovánja, podpírte namestítve**
supportive community → **spodbúdno okólje**
supportive environment → **spodbúdno okólje**
supportive housing → **podprta stanovánja, podpírte namestítve**
sustainable housing → **trájna namestítve**
tackling poverty → **bòj próti révščini**
temporary housing → **začasna namestítve**
tenancy support → **nastanítvena podpóra**
tent city → **šotórsko nasélje**
therapeutic group → **terapévtška skupína**
to make ends meet → **shájati**
toiletries → **higiénski pripomóčki**
transitional housing → **začasna namestítve**
unemployment benefit → **nadomestílo za brezpôselnost**

unemployment compensation → **nadomestílo za brezpôselnost**
unstable family relationships → **nèurejêne družínske razmére**
violation of house rules → **kršítev híšnega réda**
vocational guidance → **zaposlívteno svetovánje**
vocational rehabilitation → **délovna rehabilitácija**
volunteer training program → **usposábljanje prostovóljcev**
vulnerable group → **ogrôžena skupína, ranljíva skupína**
warming center → **krízni cénter**
welfare → **denárna sociálna pomóč, sociálna podpóra**
welfare benefit → **sociálna ugódnost**
welfare recipient → **prejémnik denárne sociálne pomóči**
welfare services → **sociálno várstvene storítve**
welfare state → **sociálna držáva**
welfare, to be on → **prejémati podpóro**
withdrawal → **abstinénčna kríza**
withdrawal syndrome → **abstinénčni sindróm**
women's shelter → **materínski dóm**
working poor → **révni délavci**
working with the homeless → **délo z brezdómci**
youth crisis center → **krízni cénter za mláde**
youth outreach → **krízni cénter za mláde**

8. SLOVENSKO-ANGLEŠKI USTREZNIKI

banka hrane → **food bank**
bon za hrano → **food coupon, food stamp**
casework → **casework**
celovita nastanitvena podpora → **resettlement**
couch surfing → **couch surfing**
delavski dom → **cage hotel**
delo z brezdomci → **homeless ministry**
dobrodelna trgovina → **charity shop, hospice shop, op shop, thrift shop**
dom za okrevanje → **half-way house**
dom za zdravljenje odvisnikov od alkohola → **sober house, recovery house**
košara hrane → **food hamper**
krepitev moči → **empowerment**
Medicaid → **Medicaid**
mladinski dom → **foyer**
moker center → **wet (day) center**
mokra hiša → **wet house**
najstniki, ki zbežijo od doma → **teenage runaway**
nastanitvena podpora → **housing support, tenancy support**
nujna socialna pomoč → **Emergency Duty Service**
opolnomočenje → **empowerment**

plavajoča stanovanjska podpora → **floating support**
poceni prenočišče za brezdomce → **dosshouse, flophouse**
podzemni ljudje → **mole people**
pomoč → **outreach**
prehodni dom → **welfare hotel**
pro bono → **pro bono**
resettlement → **resettlement**
samski dom → **bedsit, multiple occupation hostel, single-room occupancy hotel**
služba za preprečevanje brezdomstva → **homelessness prevention services**
socialni delavec → **social care worker**
socialno delo s posamezniki → **casework**
sofa surfing → **sofa surfing**
spletni brezdomec → **cyber-homeless, net café refugee, cyber-homeless, net café refugee**
stanovanjska podpora → **housing support, tenancy support**
vodenje primerov → **case management, keyworking**
vse na enem mestu → **one-stop shop**